

§	Vana § nimetus PRAEGUSED väärted eraldi reana, tähistus VT veerus C	Väärtegu (praegu)	Muudatuse info	2012 registreeritud süütegude arv	Süütegude arv, arvestamata võimalikke mõjusid (enamasti mehhaaniline §	Võimalik süütegude arv KarS jõustumisel, arvestades mõjusid	Muutuse sisu 0 - ei muutu; 1- lisandunud koosseis; 2- kaotatud koosseis; 3- väärtestatud; 4-sanktsiooni muutus; 5-väheoluline muutus; 6-oluline muutus	Võimalikud mõjud: turvalisus, õiguskaitse tegevus, sihtrühm
	8. ptk. Inimsuse ja rahvusvahelise julgeoleku vastased süüteod			0	0	0		Koosseisud viiakse kooskõlla rahvusvahlise kriminaalõigusega ning need puudutavad suurel määral vaid sõjaajal toimepandavaid süütegusid, mistõttu on nende aktuaalne mõju nii turvalisusele, õiguskaitse tegevusele kui ka nende kuritegude võimalikele toimepanijatele ja ohvritele vähene kui mitte olematu. Praegu täidavad koosseisud peamiselt ennetusfunktsiooni, kuid sõjakondliikide ajal ning järel võimaldavad seisest paremini vastavaid juhtumeid menetleda.
§ 089	Inimsusvastane kuritegu			0	0	0	0	
§ 090	Genotsiid			0	0	0	0	
§ 091	Agressioon		paragrahv 91 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: § 91. Agressioon (1) Riigi poolt teise riigi vastu suunatud agressiooniakti juhtimises või ettevalmistamises osalemise eest, samuti riigi esindaja poolt agressiooniga ähvardamise eest – karistatakse kaheksa- kuni kahekümneaastase või eluaegse vangistusega. (2) Agressiooniks käesoleva seaduse mõistes loetakse ühe riigi poolt igasugust sõjalise jõu kasutamist teise riigi vastu, mis oma iseloomult, raskuselt ja ulatuselt kujutab endast ÜRO põhikirja ilmselt rikkumist.	0	0	0	4,5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Sanktsioon suureneb.
§ 092	Sõjapropaganda			0	0	0	0	
§ 093	Keelatud relvade tootmine ja levitamine		paragrahvi 93 pealkiri muudetakse ja kehtestatakse järgmises sõnastuses: „§ 93. Keelatud relvade väljatootamine ja käitlemine.“;	0	0	0	4,5	sanktsioonist kustutatakse sundlõpetamine
§ 093'	Rahvusvahelise sanktsiooni rakendamata jätmine			0	0	0	0	
§ 095	Tsiviilelanikkonna vastu suunatud sõjategevus		paragrahvis 95 muudetakse järgmiselt: teksti lisatakse pärast sõnu „muutmise või“ sõnad nendele juurdepääsu takistamise, samuti“ sanktsioon muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: karistatakse kuue- kuni kahekümneaastase või eluaegse vangistusega;	0	0	0	4,5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Sanktsioon suureneb.
§ 096	Sõjapidamisvahendite ebaseaduslik kasutamine tsiviilelanike vastu		paragrahvi 96 sanktsioon muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: karistatakse kuue- kuni kahekümneaastase või eluaegse vangistusega;	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Sanktsioon suureneb.

§ 097	Tsiivilelanikuvastane rünne	<p>paragrahv 97 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:</p> <p>§ 97. Tsiivilelanikuvastane rünne</p> <p>(1) Sõjategevuse piirkonnas või okupeeritud territooriumil tsiivilelanikule tervisekahjustuse tekitamise suhtes vägivaldteo toimepanemise, tema ähvardamise, tema ohtu asetamise või abita jätmise, tema ebainimiliku kohtlemise, tema sundimise eest osalema inimuringutes või andma siirdematerjali, tema seksuaalse enesemääramise vastase süüteo toimepanemise, vaenlasriigi relvajõududes teenima või sõjalistest operatsioonidest osa võtma sundimise, pantvangi võtmise, temalt vabaduse ebaseadusliku võtmise või tema üle seaduslikus korras toimuva kohtupidamise õiguse võtmise eest, samuti okupeeriva riigi elanike ümberasustamise eest okupeeritud territooriumile või okupeeritud territooriumi elanike ümberasustamise eest – karistatakse kuue- kuni viieteistaastase vangistusega.</p> <p>(2) Sõjategevuse piirkonnas või okupeeritud territooriumil tsiivilelaniku tapmise või tema suhtes lõikes 1 sätestatud teo toimepanemise eest, kui sellega on</p> <p>1) põhjustatud kannatanu surm või</p> <p>2) viidud kannatanu enesetapuni või selle katseni – karistatakse kaheksa- kuni kahekümneaastase või eluaegse vangistusega.</p>	0	0	0	4,5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Sanktsiooni eristamine.
§ 098	Sõjavangi ja interneeritud tsiivilelaniku õigusvastane kohtlemine	<p>paragrahv 98 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: § 98. Sõjavangi ja interneeritud tsiivilelaniku õigusvastane kohtlemine</p> <p>Vaenupoole kinni peetud isiku, sh sõjavangi või interneeritud tsiivilelaniku halva kohtlemise või oma kohustuste täitmata jätmise eest isiku poolt, kes oli kohustatud kinni peetute eest hoolitsema, kui see põhjustas kinni peetute olukorra halvenemise, kuid puudub käesoleva seadustiku §-s 99 sätestatud süüteokoosseis – karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega.</p>	0	0	0	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Koosseisude täpsustamine.
		<p>Seadustikku täiendatakse §-ga 98-1 järgmises sõnastuses:</p> <p>§ 98-1. Tsiivilelaniku ja sõjavangi õiguste piiramine</p> <p>Tsiivilelaniku või sõjavangi õiguste ebaseadusliku piiramise eest tema rahvuse, kodakondsuse, rassi, nahavärv, soo, keele, päritolu, usutunnistuse, seksuaalse sättumuse, poliitiliste veendumuste, varalise või sotsiaalse seisundi alusel – karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega.</p>	0	0	0	1	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Koosseisude täpsustamine.
§ 099	Sõjavangi ja interneeritud tsiivilelaniku vastane rünne	<p>paragrahv 99 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: § 99. Sõjavangi ja interneeritud tsiivilelaniku vastane rünne</p> <p>(1) Vaenupoole kinni peetud isiku, sh sõjavangi või interneeritud tsiivilelaniku suhtes vägivaldteo toimepanemise, tema ähvardamise, tema ohtu asetamise või abita jätmise, tema sundimise eest osalema inimuringutes või andma siirdematerjali, ebainimiliku kohtlemise, tema seksuaalse enesemääramise vastase süüteo toimepanemise, tema relvajõududes teenima sundimise või tema üle seaduslikus korras toimuva kohtupidamise õiguse võtmise eest, samuti tema vabastamise või repatrieerimisega õigustamatu viivitamise eest – karistatakse kuue- kuni viieteistaastase vangistusega.</p> <p>(2) Sõjavangi või interneeritud tsiivilelaniku tapmise või tema suhtes lõikes 1 sätestatud teo toimepanemise eest kui sellega on</p> <p>1) põhjustatud kannatanu surm või</p> <p>2) viidud kannatanu enesetapuni või selle katseni – karistatakse kaheksa- kuni kahekümneaastase või eluaegse vangistusega.</p>	0	0	0	4,5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Koosseisude täpsustamine.

§ 100	Haige, haavatu ja merehätta sattunu abita jätmise		0	0	0	0	
		Seadustikku täiendatakse §-ga 100-1 järgmises sõnastuses: § 100-1. Võitleja reeturlik ründamine Vaenlase võitleja tapmise või talle raske tervisekahjustuse tekitamise eest viisil, mis on rahvusvahelise humanitaarõiguse normide kohaselt keelatud – karistatakse kuue- kuni viieteistaastase vangistusega.	0	0	0	1	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kriminalseerimine.
§ 101	Võitlusvõimetu võitleja ründamine	§ 101. Võitlusvõimetu võitleja ründamine (1) Vaenlase haige, haavatud või muul põhjusel võitlusvõimetuks jäänud võitleja suhtes vägivaldteo, tema ähvardamise või tema seksuaalse enesemääramise vastase süüteo toimepanemise eest, – karistatakse kuue- kuni viieteistaastase vangistusega. (2) Vaenlase haige, haavatud või muul põhjusel võitlusvõimetuks jäänud võitleja tapmise või tema suhtes löikes 1 sätestatud teo toimepanemise eest, kui sellega on 1) põhjustatud kannatanu surm või 2) viidud kannatanu enesetapuni või selle katseni – karistatakse kaheksa- kuni kahekümneaastase või eluaegse vangistusega.	0	0	0	4,5	Vastutus diferentseeritakse teoraskuse järgi. Esimene löige jääb lihtkoosseisuks ning teise löikesse jääb kvalifitseeritud koosseis Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Sanktsioon suureneb.
§ 102	Kaitstud isiku vastane rünne	paragrahv 102 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: § 102. Kaitstud isiku vastane rünne (1) Nõuetekohaseid eraldusmärke kandva meditsiiniüksuse liikme või muu haigete või haavatute eest hoolitseva isiku, vaimuliku, sõjategevuse piirkonnas oma kohustusi täitva humanitaarorganisatsiooni või ÜRO põhikirja alusel tegutseva rahuvalvemissiooni esindaja, tsiviilkaitsetöötaja, parlamentaari või teda saatva isiku suhtes vägivaldteo, tema ähvardamise, ohtu asetamise või abita jätmise, ebainimliku kohtlemise, sundimise eest osalema inimuuringutes või andma siirdematerjali, seksuaalse enesemääramise vastase süüteo toimepanemise, vabaduse ebaseadusliku võtmise või tema üle seaduslikus korras toimuva kohtupidamise õiguse võtmise eest, samuti pantvangi võtmise eest – karistatakse kuue- kuni viieteistaastase vangistusega. (2) Nõuetekohaseid eraldusmärke kandva meditsiiniüksuse liikme või muu haigete või haavatute eest hoolitseva isiku, vaimuliku, sõjategevuse piirkonnas oma kohustusi täitva humanitaarorganisatsiooni esindaja, tsiviilkaitsetöötaja, parlamentaari või teda saatva isiku tapmise või tema suhtes löikes 1 sätestatud teo toimepanemise eest, kui sellega on 1) põhjustatud kannatanu surm või 2) viidud kannatanu enesetapuni või selle katseni – karistatakse kaheksa- kuni kahekümneaastase või eluaegse vangistusega.	0	0	0	4,5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Sanktsioon suureneb.
		Seadustikku täiendatakse §-ga 102-1 järgmises sõnastuses: § 102-1. Armuandmatu käitumise kuulutamine Kuulutamise või üleskutse eest mitte säästa sõjalise operatsiooni käigus vaenlase võitlejate või muu kaitstud isiku elu – karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega.	0	0	0	1	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kriminalseerimine.

		Seadustikku täiendatakse §-ga 102-2 järgmises sõnastuses: § 102-2. Inimkilbi kasutamine (1) Konkreetsete sõjaliste objektide, piirkondade või sõjaliste jõudude kaitsmisega sõjalise ründe eest, kasutades ära tsiviilisiku või mõne muu kaitsitud isiku kohalolu, – karistatakse ühe- kuni viieaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui sellega on 1) põhjustatud kannatanu surm või 2) viidud kannatanu enesetapuni või selle katseni – karistatakse kuue- kuni viieteistaastase vangistusega.	0	0	0	1	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kriminalseerimine.
		Seadustikku täiendatakse §-ga 102-3 järgmises sõnastuses: § 102-3. Lapse kaasamine relvakonflikti (1) Alla viieteistkümnendaastase lapse sundslik relvajõududesse võtmise või värbamise või tema aktiivsesse sõjategevusse kaasamise eest – karistatakse ühe- kuni viieaastase vangistusega. (2) Alla kaheksateistkümnendaastase isiku riigi relvajõududest eraldi seisvasse relvastatud rühmitusse sundsliku võtmise või värbamise või tema aktiivsesse sõjategevusse kaasamise eest sellise rühmituse poolt – karistatakse ühe- kuni viieaastase vangistusega.“;	0	0	0	1	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kriminalseerimine.
§ 103	Keelatud relvade kasutamine		0	0	0	0	
§ 104	Keskonna kahjustamine sõjapidamisviisina		0	0	0	0	
§ 105	Rahvusvahelist kaitset tähistavate embleemide ja märkide väärkasutus		0	0	0	0	
§ 106	Mittesõjalise objekti ründamine	paragrahv 106 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: § 106. Mittesõjalise objekti ründamine Sõjalisel otstarbel mittekasutatava objekti, ÜRO põhikirja alusel tegutseva rahuvaalvemissiooni objekti või transpordivahendi, demilitariseeritud tsooni, hospitaaltsooni, meditsiinasutuse või -üksuse, sõjavangide või interneerimislaagri, sõjalise kaitseta asula või ehitise, neutraalse kaubalaeva, õhusõiduki, hospitaallaeava või -õhusõiduki või muu transpordivahendi, kui seda kasutatakse mittevõitlejate veoks, ründamise eest – karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega.	0	0	0	5	
§ 107	Kultuuriväärtuste vastu suunatud rünne	paragrahv 107 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: § 107. Kultuuriväärtuste vastu suunatud rünne (1) Kultuurimälestise, kiriku või muu religioosse tähendusega ehitise või objekti, kunsti- või teadusteose, kultuuriväärtusega arhiivi, raamatukogu, muuseumi või teaduslike kollektsioonide, mida ei kasutata sõjalisel otstarbel, hävitamise, kahjustamise või ebaseadusliku omastamise eest – karistatakse rahalise karistuse või kahe- kuni kümneaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui see on toime pandud suures ulatuses – karistatakse kolme kuni viieteistaastase vangistusega.	0	0	0	4,5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Koosseis täpsustub, sanktsioon suureneb.

§ 108	Vara hävitamine ja omastamine sõjategevuse piirkonnas ja okupeeritud territooriumil	<p>paragrahv 108 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: § 108. Varavastane kuritegu sõjategevuse piirkonnas ja okupeeritud territooriumil</p> <p>(1) Sõjategevuse piirkonnas või okupeeritud territooriumil võõra asja ebaseadusliku hõivamise, asja rikkumise või hävitamise eest relvajõududesse kuuluva või sõjategevusest osavõtva isiku poolt, kui see ei olnud tingitud sõjalistest vajadustest ja kui puudub käesoleva seadustiku §-s 95, 106 või 107 sätestatud süüteo koosseis karistatakse kahe kuni kümneaastase vangistusega.</p> <p>(2) Sama teo eest, kui 1) teo objektiks on narkootiline või psühhotroopne aine või nende lähteaine; 2) see on toime pandud suures ulatuses 3) see on toime pandud grupi poolt 4) see on toime pandud süstemaatiliselt 5) see on toime pandud sissetungimisega – karistatakse kolme- kuni viieteistaastase vangistusega.</p> <p>(3) Sama teo eest väheväärtusliku asja vastu, kui teo toimepanemisel ei kasutatud vägivalda ja puuduvad lõikes 2 sätestatud kvalifitseerivad asjaolud karistatakse rahatraviga kuni kolmsada trahvühikut või arestiga.</p>	0	0	0	4,5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Koosseis täpsustub, sanktsioon suureneb.
§ 109	Marodeerimine		0	0	0	0	
§ 110	Piraatlus		0	0	0	0	
§ 111	Õhusõiduki kaaperdamine		0	0	0	0	
§ 112	Lennuohutusvastane rünne	<p>paragrahvi 112 lõige 1 dispoitsioon muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:</p> <p>„(1) Lennuohutust kahjustava eseme või aine ebaseadusliku toimetamise eest õhusõidukisse või õhusõiduki külge paigaldamise eest õhusõiduki kahjustamise või pardal viibiva inimese elu või tervise kahjustamise eesmärgil, õhusõiduki tulistamise, samuti lennuõnnetuse või lennuintsidendi toimumise ohu põhjustamise eest – „;</p>	0	0	0	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Koosseis täpsustub.
9. ptk.	Isikuvastased süüteod		6915	7027	7522		Eelnõus lähtutakse eeldusest, et juriidilise isiku vastutus on võimalik praktiliselt iga süüteo puhul. Seetõttu on lisatud vastav sätte nendesse pragrahvidesse, kus see kehtivas redaktsioonis puudus.
§ 113	Tapmine	<p>senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:</p> <p>„ (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, - karistatakse rahalise karistusega.“</p>	59	59	59	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: väike mõju, lisandub tõendamiskohustus juriidilise isiku puhul. Sihtrühm: mõju puudub. Sisu: Lisatud juriidilise isiku vastutus, olulist mõju lisatud lõige ei oma.
§ 114	Mõrv	<p>paragrahvi 114 täiendatakse punktiga 8 ja lõikega 2 järgmises sõnastuses:</p> <p>„8) kohtuniku, rahvakohtuniku, uurija, prokuröri, kaitsja, advokaadi, kannatanu esindaja, eksperdi või tema lähedase suhtes kättemaksuks kohtuniku, rahvakohtuniku, uurija, prokuröri, kaitsja, advokaadi, kannatanu esindaja, tõlgi või eksperdi poolt oma kohustuste täitmise eest, – karistatakse kaheksa- kuni kahekümneaastase või eluaegse vangistusega</p> <p>(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, - karistatakse rahalise karistusega.“</p>	21	21	21	4; 5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju peaaegu puudub, sest sellesisulisi kuritegusid pole registreeritud. Sihtrühm: mõju puudub. Sisu: selle lõike kuriteod olid varem kvalifitseeritud § 302 lg 2 all (karistuseks 6-20 aastat vangistust), aga selliseid juhtumeid pole juba aastad esinenud, seega eeldatavalt on preventiivne mõju juba ka seni piisav olnud. § 302 lg 2 oma senisel kujul kaotab kehtivuse ja asendatakse juriidilise isiku vastutusega.
§ 115	Provotseeritud tapmine		0	0	0	0	
§ 116	Lapse tapmine		0	0	0	0	
§ 117	Surma põhjustamine ettevaatamusest	<p>paragrahvi täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:</p> <p>„ (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, - karistatakse rahalise karistusega.“</p>	76	76	76	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: väike mõju. Sihtrühm: mõju puudub. Sisu: lisatud juriidilise isiku vastutus.

§ 118	Raske tervisekahjustuse tekitamine	paragrahvi tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „(1) Tervisekahjustuse tekitamise eest, kui sellega on põhjustatud: 1) oht elule; 2) tervisekahjustus, mis kestab vähemalt neli kuud või kui sellega kaasneb töövõime püsiv kaotus vähemalt 40 protsenti täistöövõimest; 3) raske psüühikahäire; 4) raseduse katkemine; 5) nägu oluliselt moonutatav ravimatu vigastus või 6) elundi kaotus või selle tegevuse lakkamine, – karistatakse nelja- kuni kaheasteastase vangistusega. (2) Käesolevas paragrahvis sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.“	99	110	110	4; 5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: väike mõju. Sihtrühm: mõju puudub. Sisu: lõige 1 täpsustatud sõnastust (mõju puudub), lisatud juriidilise isiku vastutus. Seni ei ole § 118 ja § 122 koos kvalifitseeritud, võib arvata, et osaliselt lisanduvad seni § 122 all registreeritud kuriteod. Hinnanguliselt 11 lisatud.
§ 119	Raske tervisekahjustuse tekitamine ettevaatamatusest	paragrahvi täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses: „ (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, - karistatakse rahalise karistusega.“	25	25	25	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: väike mõju, lisandub töendamiskohustus juriidilise isiku puhul. Sihtrühm: mõju puudub. Sisu: Lisatud juriidilise isiku vastutus, olulist mõju lisatud lõige ei oma.
§ 120	Ähvardamine	senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses: „ (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, - karistatakse rahalise karistusega.“	700	700	700	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: väike mõju, lisandub töendamiskohustus juriidilise isiku puhul. Sihtrühm: mõju puudub. Sisu: Lisatud juriidilise isiku vastutus, olulist mõju lisatud lõige ei oma.
§ 121	Kehaline väärkohtlemine	„§ 121. Kehaline väärkohtlemine (1) Teise inimese löömise või valu tekitava muu kehalise väärkohtlemise eest – karistatakse rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega. (2) Sama teo eest: 1) kui sellega on tekitatud tervisekahjustus, mis kestab vähemalt neli nädalat; 2) kui see on toime pandud lähi- või sõltuvussuhtes või 3) korduvalt – karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega. (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.“;	5311	5517	6000	4; 6	Turvalisus: paraneb õiglustunne perevägivaldsejate osas, mis eristuvad tulevikus senisest selgemini statistikas; kehaliste väärkohtlejate karistused ühest küljest muutuvad kergemaks (lg 1), teisalt karmistuvad teatud tingimustel (lg 2). Õiguskaitsetegevus: oluline mõju seniste § 121 asjade kvalifitseerimisel, arvestades eriti perevägivalda juhtumite arvu kasvu viimasel paaril aastal, lisandub ka töendamiskohustus juriidilise isiku puhul. Sihtrühm: mõju puudub. Sisu: Praegu lõike 2 all välja toodud vaid PV statistika, ent tõenäoliselt suureneb lõike 2 juhtumite arv veelgi ja lõige 1 väheneb. Sanktsioon suurenes - lg 2 eest võimalik 1 aasta asemel määrata 5 aastane vanglakaristus. Lisatud § 94 §122 asemel. §274 osas muudetakse kehtetuks vägivald "avalikku korda kaitsva muu isiku" suhtes. Seega tuleks 82-st kuriteost hinnanguliselt pooled § 121 alla juurde. § 257 tunnistatakse kehtetuks. 2012. aastal registreeritud kuritegudest hinnanguliselt 71 kuritegu olid seotud ähvardamise, kehalise väärkohtlemise, röövimise või väljapressimisega. Kuna täpselt ei ole võimalik uute kuritegude vahel jaotada, on kõigi 71 kuritegu puhul pandud lihtsustamise huvides kuriteod § 121 alla.
§ 122	Piinamine	paragrahv 122 tunnistatakse kehtetuks;	105	0	0	2	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju asjade menetlemisel ja kvalifitseerimisel. Sihtrühm: mõju puudub. Sisu: § 122 kuriteod registreeritakse edaspidi ilmselt § 121 lg 2 või § 118 all.
§ 123	Ohtu asetamine	senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses: „ (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, - karistatakse rahalise karistusega.“	14	14	14	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: väike mõju, lisandub töendamiskohustus juriidilise isiku puhul. Sihtrühm: mõju puudub. Sisu: Lisatud juriidilise isiku vastutus, olulist mõju lisatud lõige ei oma.
§ 124	Abita jätmine	senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses: „ (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, - karistatakse rahalise karistusega.“	3	3	3	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: väike mõju, lisandub töendamiskohustus juriidilise isiku puhul. Sihtrühm: mõju puudub. Sisu: Lisatud juriidilise isiku vastutus, olulist mõju lisatud lõige ei oma.
§ 125	Raseduse kuritahtlik katkestamine	paragrahvi 125 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „§ 125. Raseduse tahtevastane katkestamine“;	0	0	0	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: väike mõju, lisandub töendamiskohustus juriidilise isiku puhul. Sihtrühm: mõju puudub. Sisu: sõna "kuritahtlik" asendamine sõnaga "tahtevastane" mõju ei oma.
§ 126	Raseduse õigustamatu katkestamine		0	0	0	0	
§ 127	Raseduse hilinenud katkestamine		0	0	0	0	
§ 128	Raseduse katkestamise lubamine		0	0	0	0	

§ 129	Inimloote kahjustamine	paragrahvi 129 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „(1) Vigastamise, aine manustamise või muu teoga naise emakas oleva inimloote teadvalt kahjustamise eest – karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.”;	0	0	0	4;6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus. Uus sõnastus täpsustab § sisu. Viimase 10 aasta jooksul on registreeritud kokku 8 § 129 kuritegu.
§ 130	Keelatud toimingud embrüoga	senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses: „ (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, - karistatakse rahalise karistusega.”	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus.
§ 131	Inimloote väärkohtlemine	senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses: „ (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, - karistatakse rahalise karistusega.”	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus.
§ 132	Ebaseaduslik asendusemadus	senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses: „ (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, - karistatakse rahalise karistusega.”	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus.
§ 133	Inimkaubandus (kuni 04/2012 Orjastamine)		6	6	6	0	
§ 133 ¹	Inimkaubanduse toetamine	paragrahvi lõikes 3 asendatakse sõnad „karistuse või sundlõpetamisega” sõnaga „karistusega”	3	3	3	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Sundlõpetamine kui karistusliik tunnistatakse eelnõuga kehtetuks.
§ 133 ²	Kupeldamine	paragrahvi lõikes 3 asendatakse sõnad „karistuse või sundlõpetamisega” sõnaga „karistusega”	9	9	9	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Sundlõpetamine kui karistusliik tunnistatakse eelnõuga kehtetuks.
§ 133 ³	Prostitutsioonile kaasaaitamine		0	0	0	0	
§ 134	Isikuvabadust piiravasse riiki toimetamine	paragrahvi 134 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, - karistatakse rahalise karistusega.” paragrahvi 134 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;	0	0	0	2;4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus.
§ 135	Pantvangi võtmine	paragrahvi täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses: „ (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, - karistatakse rahalise karistusega.”	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus.
§ 136	Vabaduse võtmine seadusliku aluseta	paragrahvi täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses: „ (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, - karistatakse rahalise karistusega.”	46	46	50	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus. Suurenenud huvist tööorjuse vastu võib varasemast enam tulla ette kuritegudest teatamist. Hinnanguliselt lisatu 4 juhtumit, sh juriidilise isiku vastu.
§ 137	Eraviisiline jälitustegevus		8	8	8	0	
§ 138	Ebaseaduslik inimuuringute tegemine	paragrahvi täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses: „ (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, - karistatakse rahalise karistusega.”	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus.
§ 138 ¹	Doonorlusele sundimine	paragrahvis asendatakse sõnad „karistuse või sundlõpetamisega” sõnaga „karistusega”	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus.
§ 139	Ebaseaduslik siirdematerjali võtmine	senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses: „ (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, - karistatakse rahalise karistusega.”	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus.
§ 140	Doonorlusele kallutamine	paragrahvi täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses: „ (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, - karistatakse rahalise karistusega.”	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus.
§ 141	Vägistamine		143	143	143	0	
§ 142	Sugulise kire vägivaldne rahuldamine		45	45	45	0	

§ 143	Suguühendusele sundimine		1	1	1	0		
§ 143'	Sugulise kire rahuldamisele sundimine		1	1	1	0		
§ 144	Suguühendus järeltulijaga		0	0	0	0		
§ 145	Suguühendus lapsealisesega		20	20	20	0		
§ 146	Sugulise kire rahuldamine lapsealisesega		38	38	38	0		
§ 148	Laibarüvetamine		senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses: „ (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, - karistatakse rahalise karistusega.“	2	2	2	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus.
§ 149	Surnu mälestuse teotamine		senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses: „ (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, - karistatakse rahalise karistusega.“	17	17	17	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus.
§ 150	Ebaseaduslik siirdematerjali võtmine laibalt		senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses: „ (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, - karistatakse rahalise karistusega.“	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus.
10. ptk. Poliitiliste ja kodanikuõiguste vastased kuriteod			80	80	83			Kuna tegu on väheregistreeritud juhtumitega, siis on ka käesoleva peatüki muudatustega kaasnevad mõjud suhteliselt väikesed. Eelnõus lähtutakse eeldusest, et juriidilise isiku vastutus on võimalik praktiliselt iga süüteo puhul. Seetõttu on lisatud vastav sätte nendesse paragrahvidesse, kus see kehtivas seaduses puudub.
§ 151	Vaenu õhutamine	VT	0	0	0	0		
§ 151	Vaenu õhutamine		0	0	0	0		
§ 152	Võrdõiguslikkuse rikkumine	VT	0	0	0	0		
§ 152	Võrdõiguslikkuse rikkumine		paragrahvi 152 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses: “(3) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.”	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: vähene mõju. Mitte kunagi registreeritud. Lisatakse sätte juriidilise isiku vastutusest. Muudatus ei avalda olulist mõju kuritegude arvule, kuid võib omada mõningat täiendavat ennetavat mõju.
§ 153	Diskrimineerimine pärikkusriiskide alusel	VT	0	0	0	0		
§ 153	Diskrimineerimine pärikkusriiskide alusel		paragrahvi 153 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses: “(3) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.”	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Mitte kunagi registreeritud. Lisatakse sätte juriidilise isiku vastutusest. Muudatus ei avalda olulist mõju kuritegude arvule.
§ 154	Usuvabaduse rikkumine		paragrahvi 154 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: “(1) Usuvabadusega kaitstud tegevuse teadliku takistamise eest – karistatakse rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.”	0	0	0	4,5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Viimase 10 aasta jooksul registreeritud üks juhtum (2005). Lisatakse sätte juriidilise isiku vastutusest. Muudatus ei avalda olulist mõju kuritegude arvule.
§ 155	Usulisse ühendusse astuma ja selle liikmeks olemise sundimine		paragrahvi 155 pealkiri ja lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „§ 155. Ühinemisvabaduse rikkumine (1) Usulisse või poliitilisse ühendusse või ametiühingusse astuma või selle liige olemise sundimise või liikmeks astumise takistamise eest – “	0	0	0	6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Pole kunagi registreeritud seoses usuühendusega, kuid muudatusega sihtrühm laieneb. Oluline põhiseaduslike õiguste kaitse seisukohalt, kuid muudatus ei avalda olulist mõju kuritegude arvule.
§ 156	Sõnumisaladuse rikkumine		paragrahvi 156 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses: “(3) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.”	9	9	9	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: vähene mõju. Lisatakse sätte juriidilise isiku vastutusest, millega võib kaasneda teatav ennetav mõju. Teokirjeldustest ei ilmne, kas mõni kuritegu on toime pandud juriidilise isiku huvides. Muudatus ei avalda olulist mõju kuritegude arvule.

§ 157	Kutse- ja ametitegevuses teatavaks saanud saladuse hoidmise kohustuse rikkumine	paragrahv 157 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „§ 157. Isikuandmete ebaseaduslik avaldamine (1) Kutse- või ametitegevuses teatavaks saanud isikuandmete ebaseadusliku avaldamise eest isiku poolt, kellel oli seadusest tulenev kohustus andmeid mitte avaldada ja kui puudub käesoleva seadustiku §-s 157 ¹ sätestatud süütekoosseis – karistatakse rahalise karistusega või kuni kolmeaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.“	6	3	3	6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatakse säte juriidilise isiku vastutusest. Teokirjeldustest ei ilmne, kas mõni kuritegu on toime pandud juriidilise isiku huvides. Muudatusega tõenäoliselt väheneb kuritegude arv, kuna terviseandmetega seotud juhtumid lähevad § 157-1 alla.
§ 157 ¹	Delikaatsete isikuandmete ebaseaduslik avaldamine	paragrahv 157 ¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „(1) Delikaatsete isikuandmete ebaseadusliku avalikustamise või edastamise või neile ebaseadusliku juurdepääsu võimaldamise eest – karistatakse rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.“	3	6	6	6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatakse säte juriidilise isiku vastutusest. Teokirjeldustest ei ilmne, kas mõni kuritegu on toime pandud juriidilise isiku huvides. Muudatusega tõenäoliselt suureneb kuritegude arv, kuna terviseandmetega seotud juhtumid tulevad § 157 alt siia.
§ 157 ²	Teise isiku identiteedi ebaseaduslik kasutamine		62	62	62	0	
§ 158	Seaduslikult korraldatud avaliku koosseoleku takistamine ja selle laiialajamine vägivaldaga	paragrahvi 158 senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses: „ (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, - karistatakse rahalise karistusega.“	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatakse säte juriidilise isiku vastutusest.
§ 159	Ühinemisvabaduse rikkumine	VT paragrahv 159 tunnistatakse kehtetuks	0	0	0	2	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Ühinemisvabadus laiemas mõttes (MTÜ-d, äriühingud, mitteformaalsed ühendused jm) on kaitstud tsiviilõiguslikult.
§ 161	Valimise ja rahvahääletuse takistamine		0	0	0	0	
§ 162	Valimis- ja hääletamisvabaduse rikkumine	paragrahv 162 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „§ 162. Valimisvabaduse rikkumine (1) Inimese takistamise eest valida või olla valitud valimisel või hääletada rahvahääletusel, samuti vara või muu soodustuse lubamise või andmise eest eesmärgiga mõjutada teda mitte teostama vabalt valimis- või hääletamisõigust – karistatakse rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui on kasutatud ametiseisundit, vägivalda, pettust või sõltuvust süüteo toimepanijast – karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega. (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.“	0	0	3	4,5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Vastutus diferentseeritakse teo raskuse järgi; esimene lõige jääb lihtkoosseisuks ning teise lõikesse jääb kvalifitseeritud koosseis. Lisatakse säte juriidilise isiku vastutusest. Teokirjeldustest ei ilmne, kas mõni kuritegu on toime pandud juriidilise isiku huvides. Juhtumeid registreeritud peamiselt valimiste aastatel (nt 2007. aastal 6 kuritegu ja 2009. aastal 4 kuritegu, vastavalt seoses Riigikogu ja kohaliku omavalitsuse volikogude valimistega).
§ 163	Valimise võltsimine	paragrahv 163 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: “(1) Valimis- või hääletamisdokumendi rikkumise, hävitamise, kõrvaldamise, võltsimise või häälte ebaõige lugemise eest hääletustulemuste moonutamise eesmärgil – karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.“	0	0	0	4,5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatakse tunnusenähtetulemuste moonutamise eesmärk ja sellest tulenevalt sanktsiooni karmistatakse. Lisatakse säte juriidilise isiku vastutusest. Muudatus ei avalda olulist mõju kuritegude arvule.
§ 164	Hääle ostmine	paragrahv 164 tunnistatakse kehtetuks;	0	0	0	2	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Tunnistatakse kehtetuks seoses § 162 muudatustega.

§ 165	Valimispettus	VT	paragrahvi 165 senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõigetega 2 ja 3 järgmises sõnastuses: "(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahtrahviga kuni 1300 eurot. (3) Käesolevas paragrahvis sätestatud väärteo katse on karistatav."	1	1	1	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub säte väärteokatse karistatavuse kohta ja juriidilise isiku vastutus. Muudatused ei avalda mõju väärtegede arvule.
§ 166	Hääletamissaladuse rikkumine	VT	paragrahv 166 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: "(1) Valimisel või rahvahääletusel teise inimese antud hääle andmetega tutvumise eest – karistatakse rahtrahviga kuni sada trahviühikut või arestiga. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahtrahviga kuni 2400 eurot. (3) Käesolevas paragrahvis sätestatud väärteo katse on karistatav."	1	1	1	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub säte väärteokatse karistatavuse kohta ja juriidilise isiku vastutus. Muudatused ei avalda mõju väärtegede arvule.
§ 167	Valimisagitatsiooni takistamine	VT	paragrahvi 167 senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõigetega 2 ja 3 järgmises sõnastuses: "(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahtrahviga kuni 3600 eurot. (3) Käesolevas paragrahvis sätestatud väärteo katse on karistatav."	1	1	1	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub säte väärteokatse karistatavuse kohta ja juriidilise isiku vastutus. Muudatused ei avalda mõju väärtegede arvule.
§ 168	Ebaseaduslik agitatsioon	VT	paragrahvi 168 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: "(1) Ebaseadusliku aktiivse agitatsiooni või poliitilise välireklaami eest – karistatakse rahtrahviga kuni sada trahviühikut."	0	0	2	4,6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Väärteokoosseis ühendab aktiivse agitatsiooni ja poliitilise välireklaami, mis on sisult sarnased. Uuest sõnastusest jäetakse välja sõnad „valimise või rahvahääletuse päeval“. Sanksioon on muudetud proportsionaalsemaks rikkumise laadiga: arestiga karistatavus tühistatakse. Rikkumisi registreeritud harva: 2007 (1), 2011 (3).
	11. ptk. Süüteod perekonna ja alaealiste vastu			391	159	159		Muudatused antud peatükis ei too kaasa olulisi mõjusi turvalisuse aspektist, peamised muudatused on seotud juriidilise isiku vastutuse lisandumisega ning menetluskoormuse nihkumisega kriminaalasjade menetlejalt väärteomenetlejatele. Eelnõus lähtutakse eeldusest, et juriidilise isiku vastutus on võimalik praktiliselt iga süüteo puhul. Seetõttu on lisatud vastav säte nendes paragrahvides, kus see kehtivas seaduses puudub.
§ 169	Lapse ülalpidamise kohustuse rikkumine		paragrahvi 169 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „§ 169. Lapse ülalpidamise kohustuse rikkumine Vanema teadva kõrvalehoidumise eest oma nooremale kui kaheksateistaastasele lapsele või täisealiseks saanud, kuid abi vajavale töövõimetusle lapsele kohtu poolt väljamõistetud igakuise elatusraha maksimisest – karistatakse rahtrahviga kuni kolmsada trahviühikut või arestiga.“;	222	0	0	3,4,6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: keskmine mõju. Sihtrühm: keskmine mõju. Tegu olulise muutusega, sest lapse ülalpidamise kohustuse rikkumine on eelnõu kohaselt edaspidi karistatav väärteokorras. Üldine mõju turvalisusele puudub, vähenevad õiguskaitsasutuste kulud süüteo menetlemisel ning teatud ulatuses ka menetlusala isiku täiendavad rahalised kulud seoses kriminaalmenetlusega. Süüteo muutmise väärteoks ei too kaasa elatise maksimisest suuremat kõrvalehoidumist. Nt oli 2012. aastal täitemenetluses ca 6500 toimet, samas registreeriti aasta jooksul 222 kuritegu. 2012. aasta jooksul lõpetati kriminaalmenetlus KrMS § 202 alusel ca 11% juhtumite puhul seoses sellega, et isik hakkas elatist maksma. Väärteomenetlus on kriminaalmenetlusest kiirem. Kuna süüteo dispoitsioonis asendatakse sõna "kuritahtlik" sõnaga "teadva", on väärteo tõendamine lihtsam. Vt täpsemalt: http://www.just.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=58675/Lapse+ja+vanema+%FCFAlpidamiskohustuse+rikkumise+dekriminaliseerimise+m%F5ju+anal%FCFCs.+Justiitsministeerium.+2013.pdf
§ 170	Vanema ülalpidamise kohustuse rikkumine		paragrahvi 170 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Täisealiseks saanud lapse teadva kõrvalehoidumise eest oma abi vajavale töövõimetusle vanemale kohtu poolt väljamõistetud igakuise elatusraha maksimisest – karistatakse rahtrahviga kuni kolmsada trahviühikut või arestiga.“;	0	0	0	3,4,6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kuigi muudatus on oluline seoses kuriteo muutmise väärteoks, on kuritegusid registreeritud 10 aasta jooksul 6 - seetõttu ei saa mõju pidada oluliseks. Süütegede arvu kasv ei ole tõenäoline.
§ 171	Eestkoste- ja hooldusõiguse kuritarvitamine		„§ 171. Hooldus- ja eestkosteõiguse nõuete rikkumine (1) Hoolduse või eestkoste nõuete rikkumise eest, kui sellega põhjustati oht hooldatava või eestkostetava elule või tervisele või oluline varaline kahju – karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.“;	3	3	3	4,6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Registreeritud kokku 10 aasta jooksul 7 kuritegu. KURiteokoosseisu sisu muutub kitsamaks. Lisandub juriidilise isiku vastutus.
§ 172	Võõra lapse hõivamine			1	1	1	0	
§ 173	Lapse müümine ja ostmine			0	0	0	0	
§ 174	Perekondliku kuuluvuse muutmine		paragrahvi 174 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses: (3) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Eelnõus lähtutakse eeldusest, et juriidilise isiku vastutus on võimalik praktiliselt iga süüteo puhul. Seetõttu on lisatud vastav säte nendes paragrahvides, kus see kehtivas seaduses puudub.

§ 175	Inimkaubandus alaealise ärakasutamise eesmärgil		paragrahvi lõikes 2 asendatakse sõnad „karistuse või sündiõpetamisega“ sõnaga „karistusega“	6	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Sündiõpetamine kui karistusliik tunnistatakse eelnõuga kehtetuks.
§ 178	Lapsporno valmistamine ja selle võimaldamine		paragrahvi lõikes 2 asendatakse sõnad „karistuse või sündiõpetamisega“ sõnaga „karistusega“	65	65	65	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Sündiõpetamine kui karistusliik tunnistatakse eelnõuga kehtetuks.
§ 178 ¹	Seksuaalse eesmärgiga kokkulepe lapseealiselega kohtumiseks			9	9	9	0	
§ 179	Lapseealise seksuaalne ahvatlemine			63	63	63	0	
§ 179 ¹	Isiku töölevõtmine, kui tal on seaduse alusel keelatud lastega töötada	VT		0	0	0	0	
§ 180	Alaealisele vägivalda eksponeerimine		paragrahv 180 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „(1) Nooremale kui neljateistaastasele isikule julmst propageeriva teose või selle reproduktsiooni üleandmise, näitamise või muul viisil teadvalt kättesaadavaks tegemise või sellise isiku nähes looma põhjuseta tapmise või piinamise või talle muul viisil vägivalda teadva eksponeerimise eest – karistatakse rahatrahviga kuni kolmsada trahviühikut.“;	2	0	0	3,4,6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kuigi kuritegu muudetakse väärteoks, puudub mõju turvalisusele ja õiguskaitsetegevusele. Tegum muutub kitsamaks (vägivalda ja julmuse asemel vaid julmus), samas aga laieneb kaitstud isikute ring (alla 8-aastaste asemel edaspidi alla 14-aastased). Viimaste aastate jooksul kas ei ole üldse esinenud või siis üksikud juhtumid aastas (st kuni 2). 10 aasta jooksul on kuritegu registreeritud kokku 7 korral. Ei saa välistada väärtegede arvu kasvu (võrreldes varasema kuritegede arvuga) eapiiri muutmise tõttu, kuid see pole siiski tõenäoline.
§ 182	Alaealise kallutamine alkoholi tarvitamisele			18	18	18	0	
§ 182 ¹	Alaealisele alkoholi müümine ja ostmise		paragrahv 182 ¹ tunnistatakse kehtetuks	2	0	0	2, 3, 6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kaotatakse väärteoreprejuditsioon ning isikut saab edaspidi karistada väärteore eest AS alusel rahatrahviga kuni 300 ühikut või saab kohaldada aresti. Juriidiliste isikute puhul muudetakse karistust: kehtivas seaduses rahaline karistus, edaspidi rahatrahv summas kuni 5000 eurot. Viimaste aastate jooksul esinenud 4 kuriteojuhtu aastas, kõige rohkem 2008: 10 juhtumit. Samas on selle nõ üldpreventiivse iseloomuga koosseis ja kui politsei teemaga aktiivselt tegeleb, siis ilmselt väärteore juhtude arv kasvab. Muudatuse mõju kuriteore arvule väike. Uuring: http://www.just.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=58659/Alkoholiseaduse+rikkumised+alaealistele+alkoholi+m%FC%FCmisel.pdf
	12. ptk. Rahvatervisevastased süüteore			890	963	948		Käesoleva peatüki muudatuste tulemusena paraneb õigusseigus, mõjud turvalisusele ning õiguskaitsetegevusele on vähesed, kuna enamikul juhtudel on tegu kas sanktsioonide täpsustamise või tegude kvalifitseerimise seisukohast ümberpaigutamisega seaduse sisemiselt. Mitmes paragrahvis lisandub juriidilise isiku vastutus. Eelnõus lähtutakse eeldusest, et juriidilise isiku vastutus on võimalik praktiliselt iga süüteore puhul. Seetõttu on lisatud vastav säte nendes paragrahvides, kus see kehtivas seaduses puudub.
§ 183	Narkootilise ja psühhotroopse aine väikeses koguses ebaseaduslik käitlemine		paragrahvi 183 lõikesse üks lisatakse "üle riigipiiri toimetamine" ning paragrahvi täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses: "(3) Sama teore eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega."	92	97	97	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatakse säte juriidilise isiku vastutusest. Teokirjeldustest ei ilmne, kas mõni kuriteore on toime pandud juriidilise isiku huvides. Prognoositav § 183 kuriteore arvu kasv kuni 5 kuriteore võrra tuleneb § 392 muutmisest – kuid tegelik sündmuste arv ei muutu. Teokirjeldusse lisatakse üle riigipiiri toimetamine.

§ 184	Narkootilise ja psühhotropse aine suures koguses ebaseaduslik käitlemine	paragrahv 184 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: "(1) Narkootilise või psühhotropse aine suures koguses ebaseadusliku käitlemise eest – karistatakse ühe- kuni kümneaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui see on toime pandud: 1) grupi poolt; 2) isiku poolt, kes on varem toime pannud käesolevas jaos sätestatud kuriteo või narkootilise või psühhotropse aine varguse, röövimise, ebaseadusliku sisse- või väljaveo, üleandmise või käitlemise kinnipidamiskohas, – karistatakse kolme- kuni viieteistaastase vangistusega. (2 ¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui see on toime pandud suure varalise kasu saamise eesmärgil – karistatakse kuue- kuni kahekümneaastase või eluaegse vangistusega. (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1, 2 või 2 ¹ sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega. (5) Käesolevas paragrahvis sätestatud kuriteo eest: 1) võib kohaldada lisakaristusena varalist karistust vastavalt käesoleva seadustiku §-s 53 sätestatud teo või 2) kohaldab kohus kuriteoga saadud vara laiendatud konfiskeerimist vastavalt käesoleva seadustiku §-s 83 ² sätestatud teo."	702	767	752	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kuritegelik ühendus kui kvalifitseeriv asjaolu kustutatakse. § 184 sõnastuse muudatused iseenesest ei mõjuta oluliselt kuritegude arvu. § 392 järgi registreeriti 2012. aastal ca 65 kuritegu, mis eelnõu kohaselt kvalifitseeritakse edaspidi vaid § 184 järgi; kuna aga osa samadest sündmustest registreeriti juba ka § 184 järgi, siis on § 184 puhul hinnanguline juurdekasv kuni 50 kuritegu - kuid tegelik sündmuste arv ei muutu.
§ 185	Narkootilise ja psühhotropse aine edasiandmine nooremale kui kaheksateistaastasele		29	29	29	0	
§ 186	Narkootilise ja psühhotropse aine ebaseaduslikule tarvitamisele kallutamise	paragrahvi 186 täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses: "(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega."	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatakse säte juriidilise isiku vastutusest. Muudatus ei avalda olulist mõju kuritegude arvule.
§ 187	Alaealise kallutamine narkootilise ja psühhotropse aine ja muu uimastava toimega aine ebaseaduslikule tarvitamisele		4	4	4	0	
§ 188	Unimaguna, kanepi ja kokapõõsa ebaseaduslik kasvatamine	paragrahvi 188 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses: "(3) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega."	27	27	27	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatakse säte juriidilise isiku vastutusest. Teokirjeldustest ei ilmne, kas mõni kuritegu on toime pandud juriidilise isiku huvides. Muudatus ei avalda olulist mõju kuritegude arvule.
§ 189	Narkootilise ja psühhotropse aine levitamise ettevalmistamine		12	12	12	0	
§ 190	Narkootilise ja psühhotropse aine ning nende lähteaine käitlemise, arvestuse ja aruandluse nõuete rikkumine		0	0	0	0	
§ 192	Nakkusehaiguse ja loomataudi leviku ohu põhjustamine		0	0	0	0	
§ 193	Nakkushaiguse ja loomataudi leviku põhjustamine		0	0	0	0	

§ 194	Ravimi ebaseaduslik levitamine	paragrahv 194 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: "§ 194. Ravimi ebaseaduslik käitlemine (1) Ravimi ebaseadusliku valmistamise, turustamise, üleandmise, või vahendamise, samuti ravimi ebaseadusliku toimetamise eest üle riigipiiri, kui puudub käesoleva seadustiku §-des 183–185 sätestatud süüteoüksus, – karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega."	2	5	5	4,6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Prognoositav § 194 kuritegude arvu kasv 3 kuriteo võrra tuleneb § 392 muutmistest - kuid tegelik sündmuste arv ei muutu.
§ 195	Kallutamine dopingu kasutamisele	paragrahvi 195 senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses: "(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega."	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Registreeritud üks juhtum (2003). Lisatakse säte juriidilise isiku vastutusest. Muudatus ei avalda olulist mõju kuritegude arvule.
§ 196	Töötervishoiu- ja ohutusnõuete, tehnilise järelevalvele allutatud objektile kehtestatud nõuete eiramine, tekitatud raske tervisekahjustus		0	0	0	0	
§ 197	Töötervishoiu- ja tööohutusnõuete eiramine		18	18	18	0	
§ 198	Töötervishoiu- ja tööohutusnõuete eiramine ettevaatamatusest		4	4	4	0	
	13. ptk. Varavastased süüteod		39145	39150	39134		Suurim muudatus varavastaste kuritegude peatükis on minimaalse päevamäära tõstmine 10 euronni, mis vähendab kuritegude arvu arvestuslikult 3621 kuriteo võrra (16%). Pole alust arvata, et see mõjutaks olulisel määral kuritegevuse taset ning turvatunnet tervikuna. Küll aga muutub menetlejate koormus seoses sellega, et juhtumeid tuleb hakata menetlema väärtelena (kokkuvõttes õiguskaitse ressursivajadus väheneb). Mõju sihtrühmale väljendub nii lühemas menetlusajajas kui ka selles, et kriminaalkaristuse asemel määratakse väärtelkaristus. Mitmetes paragrahvides lisandub juriidilise isiku vastutus. Eelnõus lähtutakse eeldusest, et juriidilise isiku vastutus on võimalik praktiliselt iga süüteo puhul. Seetõttu on lisatud vastav säte nendes paragrahvides, kus see kehtivas seaduses puudub. Käesoleva karistusseadustiku peatüki muudatused ei oma olulist mõju turvalisusele, õiguskaitsele ega sihtrühmale.
§ 199	Vargus	paragrahv 199 lõike 2 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: "4) see on toime pandud isiku poolt, kes on varem toime pannud varguse, röövimise, omastamise, süüteo toimepanemise tulemusena saadud vara omandamise, hoidmise või turustamise, asja tahtliku rikkumise või hävitamise, kelmuse või väljapressimise;" lõike 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: "(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega."	18628	18633	15432	4,5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõningane mõju. Sihtrühm: mõningane mõju. Kuritegelik ühendus kui kvalifitseeriv asjaolu kustutatakse. Muudatuse mõju § 199 kuritegude arvule pole oluline: endise lg 3 (toime pandud kuritegeliku ühenduse poolt) alusel registreeriti 2012. aastal 25 kuritegu ning eeldatavalt kvalifitseeritakse need edaspidi lg 2 alusel; lisaks võidakse registreerida ka § 255 alusel (vt märkust seal). Laiendatakse kvalifitseeriva asjaoluna arvesse võetavate varasemate varavastaste kuritegude ringi. See ei mõjuta kuritegude arvu, kuid võib mõjutada karistuspraktikat - eeldatavalt siiski vähe, kuna valdav osa korduvkurjategijatest on varem toime pannud mõne senise redaktsiooniga juba hõlmatud varavastase kuriteo (eeskätt varguse). Lisatakse säte juriidilise isiku vastutusest. Teokirjeldustest ei ilmne, kas mõni kuritegu on toime pandud juriidilise isiku huvides, kuid varguste suurt arvu arvestades on niisuguste juhtumite esinemine võimalik; samas varguste koguarvu suhtes on sel alusel registreeritavate juhtumite võimalik lisandumine ebaoluline (eeldame, et juhtum registreeritakse nii füüsilise kui ka juriidilise isiku kuriteona). Juhtumite arvu pole võimalik arviliselt prognoosida ning seda muudatus pole prognoosis arvestatud. Suurima mõjuga varguste registreerimisele on miinimumpäevamäära tõstmine 10 eurole, mis vähendab lg 1 alusel registreeritavate juhtumite arvu arvestuslikult 3201 kuriteo võrra. Seoses § 257 kehtetuks tunnistamisega lisandub hinnanguliselt 5 kuritegu.

§ 200	Röövimine	<p>paragrahvi 200 lõikes 2 kustutatakse punkt 10 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses: "(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.";</p> <p>paragrahvides 200 lg 2 p 7, 201 lg 2 p 4, 202 lg 2 p 1, 209 lg 2 p 3, 214 lg 2 p 4 ja 215 lg 3 p 2 kustutatakse sõnad „või kuritegeliku ühenduse“.</p>	457	457	457	4,5	<p>Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kuritegelik ühendus ja näo varjamine kui kvalifitseerivad asjaolud kustutatakse. Muudatused ei mõjuta § 200 kuritegude arvu, kuid üksikud juhtumid võidakse registreerida ka § 255 alusel (vt märkust seal). Näo varjamine kui kvalifitseeriva asjaolu kehtetuks tunnistamise mõju turvalisusele ja karistuspraktikale ebaoluline: ainsa kvalifitseeriva asjaoluna esines näo varjamine 2012. aastal vaid 3 juhtul.</p> <p>Lisatakse sätte juriidilise isiku vastutusest. Teokirjeldustest ei ilmne, kas mõni kuritegu on toime pandud juriidilise isiku huvides, kuid röövimiste koguarvu suhtes on sel alusel registreeritavate juhtumite võimalik lisandumine ebaoluline (eeldame, et juhtum registreeritakse nii füüsilise kui ka juriidilise isiku kuriteona).</p>
§ 201	Omastamine	<p>paragrahvi 201 lõike 2 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: "1) isiku poolt, kes on varem toime pannud varguse, röövimise, või omastamise, süüteo toimepanemise tulemusena saadud vara omandamise, hoidmise või turustamise, asja tahtliku rikkumise või hävitamise, kelmuse või väljapressimise,"</p> <p>paragrahvi täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses: "(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.";</p> <p>paragrahvides 200 lg 2 p 7, 201 lg 2 p 4, 202 lg 2 p 1, 209 lg 2 p 3, 214 lg 2 p 4 ja 215 lg 3 p 2 kustutatakse sõnad „või kuritegeliku ühenduse“.</p>	801	801	610	4,5	<p>Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõningane mõju. Sihtrühm: mõju puudub. Kuritegelik ühendus kui kvalifitseeriv asjaolu kaotatakse ära. Muudatus ei mõjuta § 201 kuritegude arvu, kuid üksikud juhtumid võidakse registreerida ka § 255 alusel (vt märkust seal). Laiendatakse kvalifitseeriva asjaoluna arvesse võetavate varasemate varavastaste kuritegude ringi. See ei mõjuta kuritegude arvu, kuid võib mõjutada karistuspraktikat - eeldatavalt siiski vähe, kuna valdav osa korduvkurjategijatest on varem toime pannud mõne senise redaktsiooniga juba hõlmatud varavastase kuriteo (eeskätt varguse).</p> <p>Lisatakse sätte juriidilise isiku vastutusest. Teokirjeldustest ei ilmne, kas mõni kuritegu on toime pandud juriidilise isiku huvides, kuid omastamise koguarvu suhtes on sel alusel registreeritavate juhtumite võimalik lisandumine ebaoluline (eeldame, et juhtum registreeritakse nii füüsilise kui ka juriidilise isiku kuriteona). Juhtumite arvu pole võimalik arvuliselt prognoosida ning seda muudatust pole prognoosis arvestatud.</p> <p>Suurima mõjuga omastamiste registreerimisele on miinimumpäevamääratõstmine 10 eurole, mis vähendab lg 1 alusel registreeritavate juhtumite arvu arvestuslikult 191 kuriteo võrra. See pole aga seotud § 201 muutmisega.</p>
§ 202	Kuriteo toimepanemise tulemusena saadud vara omandamine, hoidmine ja turustamine	<p>paragrahvides 200 lg 2 p 7 ja 10, 201 lg 2 p 4, 202 lg 2 p 1, 209 lg 2 p 3, 214 lg 2 p 4 ja 215 lg 3 p 2 kustutatakse sõnad „või kuritegeliku ühenduse“;</p> <p>paragrahvi 202 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: "2) isiku poolt, kes on varem toime pannud varguse, röövimise, omastamise, süüteo toimepanemise tulemusena saadud vara omandamise, hoidmise või turustamise, asja tahtliku rikkumise või hävitamise, kelmuse või väljapressimise,".</p>	517	517	517	5	<p>Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kuritegelik ühendus kui kvalifitseeriv asjaolu kustutatakse. Muudatus ei mõjuta § 202 kuritegude arvu, kuid üksikud juhtumid võidakse registreerida ka § 255 alusel (vt märkust seal). Laiendatakse kvalifitseeriva asjaoluna arvesse võetavate varasemate varavastaste kuritegude ringi, hõlmates mh vargused. See ei mõjuta § 202 kuritegude arvu, kuid võib mõjutada karistuspraktikat, kuna seni arvestati varem toime pandud kuritegudest kvalifitseeriva asjaoluna vaid sama liiki kuriteo toimepanemist. 2012. aastal registreeriti lg 1 alusel 348 kuritegu (2/3 juhtumeist); seega on oodatav lg 2 alusel registreeritavate juhtumite arvu kasv lg 1 arvel.</p> <p>Lisatakse sätte juriidilise isiku vastutusest. Teokirjeldustest ei ilmne, kas mõni kuritegu on toime pandud juriidilise isiku huvides, kuid omastamiste koguarvu suhtes on sel alusel registreeritavate juhtumite võimalik lisandumine ebaoluline (eeldame, et juhtum registreeritakse nii füüsilise kui ka juriidilise isiku kuriteona). Juhtumite arvu pole võimalik arvuliselt prognoosida.</p>
§ 203	Asja rikkumine ja hävitamine	<p>paragrahvi 203 senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses: "(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega."</p>	199	199	199	4,5	<p>Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatakse sätte juriidilise isiku vastutusest. Juhtumite arvu pole võimalik arvuliselt prognoosida.</p>
§ 204	Kultuurimälestise, museaali ja muuseumikogu rikkumine ja hävitamine	<p>paragrahv 204 pealkirja ja lõike 1 teksti lisatakse pärast sõna „kultuurimälestise“ sõna „arhivaali“</p>	5	5	5	5	<p>Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Muudatus ei avalda olulist mõju kuritegude arvule. Lisatakse "arhivaal", mis seni karistatav § 285 alusel</p>
§ 205	Asja rikkumine ja hävitamine ettevaatamatusest	<p>paragrahv 205 muudetakse ja kehtestatakse järgmises sõnastuses: „§ 205. Kultuurimälestise, arhivaali, museaali ja muuseumikogu rikkumine ja hävitamine ettevaatamatusest (1) Kultuurimälestise, arhivaali, museaali või muuseumikogu rikkumise või hävitamise eest ettevaatamatusest üldohtlikul viisil või kui sellega on tekitatud suur kahju, – karistatakse rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.“</p>	17	17	17	4,5	<p>Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatakse sätte juriidilise isiku vastutusest. Muudatused ei oma olulist mõju kuritegude arvule. Lisatakse "arhivaal", mis seni karistatav § 287 alusel.</p>
§ 206	Arvutiandmetesse sekkumine		14	14	14	0	
§ 206'	Terminalseadme identifitseerimisvahendi ebaseaduslik kõrvaldamine ja muutmine		2	2	2	0	

§ 207	Arvutisüsteemi toimimise takistamine		1	1	1	0	
§ 208	Nuhkvara, pahavara ja arvutiviiruse levitamine		1	1	1	0	
§ 209	Kelmus	paragrahvi 209 lõiked 1 ja 2 muudetakse ja kehtestatakse järgmises sõnastuses: "(1) Teisele isikule varalise kahju tekitamise eest tegelikest asjaoludest teadvalt ebaõige ettekujutuse loomise teel varalise kasu saamise eesmärgil – karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui see on toime pandud: 1) isiku poolt, kes on varem toime pannud varguse, röövimise, omastamise, süüteo toimepanemise tulemusena saadud vara omandamise, hoidmise või turustamise, asja tahtliku rikkumise või hävitamise, kelmuse või väljapressimise; 2) ametiisiku poolt, – 3) suure ulatuses; 4) grupi poolt või 5) avalikkuse poole pöördudes, – karistatakse ühe- kuni viieaastase vangistusega."	1147	1147	918	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõningane mõju. Sihtrühm: mõju puudub. Kuritegelik ühendus kui kvalifitseeriv asjaolu kustutatakse. Muudatus ei mõjuta § 209 kuritegude arvu, kuid üksikud juhtumid võidakse registreerida ka § 255 alusel (vt märkust seal). Laiendatakse kvalifitseeriva asjaoluna arvesse võetavate varasemate varavastaste kuritegude ringi. See ei mõjuta kuritegude arvu, kuid võib mõjutada karistuspraktikat - eeldatavalt vähesel määral, kuna valdav osa korduvkurjategijatest on varem toime pannud mõne senise redaktsiooniga juba hõlmatud varavastase kuriteo (eeskätt varguse või kelmuse). Suurima mõjuga kelmuste registreerimisele on miinimumpäevamäära tõstmine 10 eurole, mis vähendab lg 1 alusel registreeritavate juhtumite arvu arvestuslikult 229 kuriteo võrra. See pole aga seotud § 209 muutmisega.
§ 210	Soodustuskelmus		39	39	39	0	
§ 211	Investeermiskelmus	paragrahv 211 muudetakse ja kehtestatakse järgmises sõnastuses: „§ 211. Investeermiskelmus (1) Investeeringu saamise eest üldsusele või kindlaksmääratud investorite ringile suunatud teabes oluliste asjaolude osas valeandmete esitamise või oluliste asjaolude esitamata jätmise teel – karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega. (3) Kohus kohaldab käesolevas paragrahvis sätestatud kuriteo eest kuriteoga saadud vara laiendatud konfiskeerimist vastavalt käesoleva seadustiku §-s 83 ² sätestatule.“	1	1	1	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatud lg 3 vara laiendatud konfiskeerimisest. Muudatused ei oma olulist mõju kuritegude arvule.
§ 212	Kindlustuskelmus		39	39	39	0	
§ 213	Arvutikelmus		456	456	456	0	
§ 214	Väljapressimine	paragrahvi 214 lõike 2 punkt 1 muudetakse ja kehtestatakse järgmises sõnastuses: "1) isiku poolt, kes on varem toime pannud varguse, röövimise omastamise, süüteo tulemusena saadud vara omandamise, hoidmise või turustamise, asja tahtliku rikkumise või hävitamise, kelmuse või väljapressimise;" paragrahvides 200 lg 2 p 7, 201 lg 2 p 4, 202 lg 2 p 1, 209 lg 2 p 3, 214 lg 2 p 4 ja 215 lg 3 p 2 kustutatakse sõnad „või kuritegeliku ühenduse“;	82	82	82	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kuritegelik ühendus kui kvalifitseeriv asjaolu kustutatakse. Muudatus ei mõjuta § 214 kuritegude arvu, kuid üksikud juhtumid võidakse registreerida ka § 255 alusel (vt märkust seal). Laiendatakse kvalifitseeriva asjaoluna arvesse võetavate varasemate varavastaste kuritegude ringi. See ei mõjuta kuritegude arvu, kuid võib mõjutada karistuspraktikat - eeldatavalt vähesel juhudel, kuna valdav osa korduvkurjategijatest on varem toime pannud mõne senise redaktsiooniga juba hõlmatud varavastase kuriteo (eeskätt varguse).
§ 215	Asja omavoliiline kasutamine	paragrahvides 200 lg 2 p 7, 201 lg 2 p 4, 202 lg 2 p 1, 209 lg 2 p 3, 214 lg 2 p 4 ja 215 lg 3 p 2 kustutatakse sõnad „või kuritegeliku ühenduse“; paragrahvi täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses: "(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1, 2 või 3 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega."	290	290	290	4,5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kuritegelik ühendus kui kvalifitseeriv asjaolu kustutatakse. Muudatus ei mõjuta § 215 kuritegude arvu, kuid üksikud juhtumid võidakse registreerida ka § 255 alusel (vt märkust seal). Lisatakse säte juriidilise isiku vastutusest. Teokirjeldustest ei ilmne, kas mõni kuritegu on toime pandud juriidilise isiku huvides, kuid antud liiki kuritegude koguarvu suhtes on sel alusel registreeritavate juhtumite võimalik lisandumine ebaoluline (eeldame, et juhtum registreeritakse nii füüsilise kui ka juriidilise isiku kuriteona). Juhtumite arvu pole võimalik arvuliselt prognoosida ning seda muudatust pole prognoosis arvestatud.
§ 216	Elektrienergia, maagaasi ja soojusenergia ebaseaduslik kasutamine		51	51	51	0	
§ 216 ¹	Arvutikuriteo ettevalmistamine		3	3	3	0	
§ 217	Arvutisüsteemi ebaseaduslik kasutamine		34	34	34	0	

§ 217 ¹	Ebaseaduslikult kõrvaldatud ja muudetud identifitseerimisvahendiga terminalseadme kasutamine		paragrahvi täiendatakse lõikega 3 järgmise sõnastuses: "(3) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega."	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatakse säte juriidilise isiku vastutusest. Muudatus ei avalda olulist mõju kuritegude arvule.
§ 217 ²	Usalduse kuritarvitamine			16	16	16	0	
§ 218	Varavastane süütegu väheväärtusliku asja ja varalise õiguse vastu	VT	paragrahvi 218 täiendatakse lõigetega 1 ¹ ja 1 ² järgmises sõnastuses: (1 ¹) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot. (1 ²) Käesolevas paragrahvi lõigetes 1 ja 1 ¹ sätestatud väärteokatse on karistatav.	16345	16345	19950	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: keskmine mõju. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub säte väärteokatse karistatavuse kohta ja juriidilise isiku vastutus. Muudatused ei mõjuta turvalisust, kuna väärteokatse on olnud ka seni karistatav. Juriidilise isiku vastutust puudutava sätte lisamine ei mõjuta menetlusressurssi, kuna teokirjelduste põhjal hinnates on ülekaalukas osa väikese kahjuga väärteudest toime pandud isikliku kasu eesmärgil; samas ei saa seda üksikute juhtudel välistada. § 218 muudatused ei avalda mõju väärteude arvule. Suurima mõjuga varguste registreerimisele on miinimumpäevamäära tõstmine 10 eurole, mis suurendab lg 1 alusel registreeritavate juhtumite arvu seni kuriteona registreeritud süütegude arvelt arvestuslikult 22% (ca 3600 väärteo võrra, arvestus 2012. a põhjal) - tegelik süütegude arv siinjuures ei muutu. See pole aga seotud § 218 muutmisega.
	14. ptk. Intellektuaalse omandi vastased süüteod			51	23	22		Muudatused on sisuliselt olulised - mitmed koosseisud tunnistatakse kehtetuks või kitsendatakse vastutuse tingimusi - kuid arvestades registreeritud rikkumiste vähest arvu, on mõjud väheolulised.
§ 219	Autorsuse rikkumine		paragrahvi täiendatakse lõikega 3 järgmise sõnastuses (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.	1	1	1		
§ 222	Piraatkoopia valmistamine		Paragrahv 222 pealkiri ja lg 1 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt: „§ 222. Piraatkauba valmistamine ja käitlemine (1) Teadvalt autorõigust või autoriõigusega kaasnevat õigust rikkuva kauba valmistamise või käitlemise eest, kui teoga on põhjustatud olulist kahju või saadud olulist kasu või kui teo tagajärjel võidakse põhjustada olulist kahju või saada olulist kasu – karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega.“;	2	7	7	6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Tegu § 222 ja § 224 liitmisega (2+3). Sisuliselt oluline muutus, sest seoti olulise kahju tekitamise või olulise kasu saamisega. Muutust hinnata keeruline, sest varem registreeritud juhtumite põhjal ei ole võimalik olulist kahju/kasu mõõta. Võib eeldada kuritegude arvu langust, kuid kuna § 222 ja 224 järgi registreeritud kuritegude arv kokku oli madal (5), siis mõju üldisele kuritegude arvule väike. Täiendavalt lisandub mõni kuritegu (2012. aastal 2) seoses § 223 kehtetuks tunnistamisega.
§ 222 ¹	Ebaseaduslikult reprodutseeritud arvutiprogrammi valdamine		Paragrahv 222 ¹ pealkiri ja lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „§ 222 ¹ . Autoriõiguse rikkumine arvutisüsteemis (1) Autori või autoriõigusega kaasneva õiguse omaniku varalise õiguse teadva rikkumise eest arvutisüsteemi vahendusel, kui teoga on põhjustatud olulist kahju või saadud olulist kasu või kui teo tagajärjel võidakse põhjustada olulist kahju või saada olulist kasu ning puudub käesoleva seadustiku §-s 222 sätestatud koosseis, – karistatakse rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega.“;	1	1	1	6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Muudatuse mõju hinnata väga keeruline, kuna tänaste juhtumite pinnalt pole võimalik hinnata olulist kahju või kasu.
§ 223	Teose ja autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti ebaseaduslik üldsusele suunamine		Paragrahv 223 tunnistatakse kehtetuks.	12	0	0	2,3	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: vähene mõju. Sihtrühm: mõju puudub. Eelnõu kohaselt puudub vajadus karistada lõike 1 tegusid (Teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti ebaseadusliku avaliku esitamise, üldsusele näitamise, edastamise, taasedastamise või kättesaadavaks tegemise eest ärilisel eesmärgil) kriminaalkorras, vaid piisab tsiviilvastutusest ning lg 2 kuriteod on karistatavad muude koosseisude alusel (sama tegu, kui on kasutatud piraatkoopiast). 2012. aastal registreeritud kuritegudest 10 olid seotud teose/õiguse ebaseadusliku üldsusele suunamisega. Kaks registreeritud kuritegu (sama tegu, kuid registreeritud nii § 223 lg 2 kui ka § 223 lg 3 alusel) seotud piraatkoopiaga ning nende kuritegude puhul oleks ilmselt edaspidi tegu § 222 kuriteoga (kui on täidetud kahju või kasu tingimus).
§ 224	Piraatkoopiaga kauplemine		Paragrahv 224 tunnistatakse kehtetuks.	3	0	0	2,6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: vähene mõju. Sihtrühm: mõju puudub. Tegu § 222 ja § 224 liitmisega. § 224 liidetakse §-iga 222, kuid uues ja laendatud sõnastuses (seni "piraatkoopiaga kauplemine", edaspidi "piraatkauba käitlemine", mis sisaldab endas nii ladustamist, rentimist, müümist, importimist ja ekspordimist jne). Sisuliselt oluline muutus, sest seoti olulise kahju tekitamise või olulise kasu saamisega. Muutust hinnata keeruline, sest varem registreeritud juhtumite põhjal ei ole võimalik olulist kahju/kasu mõõta. Võib eeldada kuritegude arvu langust, kuid kuna § 222 ja 224 järgi registreeritud kuritegude arv kokku oli madal (5), siis mõju üldisele kuritegude arvule väike.

§ 224 ¹	UUS	VT	Seadustikku täiendatakse §-ga 224 ¹ järgmises sõnastuses: "§ 224 ¹ Autoriõiguse rikkumine (1) Autori või autoriõigusega kaasneva õiguse omaja varalise õiguse rikkumise eest kasu saamise eesmärgil – karistatakse rahatrahviga kuni kolmsada trahvühikut. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 6400 eurot."	0	3	2	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Väärtegu vastab kehtivas AutÕS §-s 81 ⁴ sätestatud väärteole, millele on lisatud kasu saamise eesmärk. AutÕS vastav säte tunnistatakse kehtetuks. Näidatud AutÕS § 81 ⁴ alusel registreeritud väärtegu arv. Muudatus võib vähendada väärtegu registreerimist, kuna lisatakse kasu saamise eesmärk ja väärtegu katse ei ole edaspidi karistatav.
§ 225	Autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste rikkumist takistava tehnilise kaitsemeetme kõrvaldamine		Paragrahv 225 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „§ 225. Tehnilise kaitsemeetme või teabe kõrvaldamine (1) Autoriõiguse ja autoriõigusega kaasneva õiguse rikkumist takistava tehnilise kaitsemeetme või õiguste teostamist käsitleva elektroonilise teabe ebaseadusliku muutmise või kõrvaldamise või ainuüksi või põhiliselt kaitsemeetme kõrvaldamiseks kasutatava vahendi või seadme valmistamise, impordimise, teenusena kättesaadavaks tegemise või levitamise eest, kui tegu on toime pandud väljaspool isikliku kasutamise ala kasu saamise eesmärgil – karistatakse rahatrahviga kuni 100 eurot. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 trahvühikut.“;	0	0	0	3	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Muudetud väärteoks ja uues sõnastuses. Viimasel kolmel aastal (2010-2012) registreeritud ei ole.
§ 225 ¹	Infoühiskonna teenuse ja meediateenuse ebaseaduslik vastuvõtmine	VT		0	0	0	0	
§ 226	Patendi, kasuliku mudeli, kaubamärgi, tööstusdisainilahenduse ja mikrolülituse topoloogia omaniku ainuõiguse rikkumine		paragrahv 226 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „§ 226. Tööstusomandi õiguse rikkumine (1) Patendi, kasuliku mudeli, kaubamärgi, tööstusdisainilahenduse või mikrolülituse topoloogia omaniku ainuõiguse, samuti kaitsealuse sordi aretajale või omanikule kuuluvate varaliste õiguste või kaitstud geograafilisest tähisest tulenevate õiguste rikkumise eest kasu saamise eesmärgil – karistatakse rahatrahviga kuni kolmsada trahvühikut. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 6400 eurot.“;	21	0	0	3	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: vähene mõju. Sihtrühm: mõju puudub. Muudetud väärteoks ja uues sõnastuses. Tööstusomandi rikkumise osas kasu saamise eesmärgil jääb väärteona karistatavaks.
§ 227	Võltsitud kaubaga kauplemine		paragrahvi 227 pealkiri ja lõige 1 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt: „§ 227. Võltskauba valmistamine ja käitlemine (1) Registreeringu alusel õiguskaitsete saanud kaubamärgiga identse või sellest olemuslikult eristamatu tähisega varustatud kauba, selle pakendi või etiketi valmistamise või käitlemise, samuti sellise tähise all teenuse pakkumise eest kaubamärgiomaniku ainuõigust rikkudes, kui teoga on põhjustatud olulist kahju või saadud olulist kasu või kui teo tagajärjel võidakse põhjustada olulist kahju või saada olulist kasu, karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega.“;	11	11	11	6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Laiendatud kuriteona käsitletav tegu (mitte vaid kauplemine, vaid ka käitlemine). Samas on kuritegu erinevalt varasemalt seotud olulise kahju või kasu tekkimisega või kui teo tagajärjel võidakse põhjustada/saada olulist kahju/kasu. Kuritegude arvu muutumist hinnata keeruline, kuna pole teada kahju või kasu määrd tänastes rikkumistes
§ 228	Leiutise ja tööstusdisainilahenduse avalikustamine		paragrahvid 228, 229 ja 230 tunnistatakse kehtetuks;	0	0	0	2	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kaotatud koosseis, kuid jääb osaliselt kaetaks teiste koosseisudega, ei ole kordagi registreeritud
§ 229	Sordikaitsete tulenevate õiguste rikkumine		paragrahvid 228, 229 ja 230 tunnistatakse kehtetuks;	0	0	0	2	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Piisavaks peetakse tsiviilvastutust, ei ole kordagi registreeritud
§ 230	Registreeritud geograafilise tähise ebaseaduslik kasutamine		paragrahvid 228, 229 ja 230 tunnistatakse kehtetuks;	0	0	0	2	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Piisavaks peetakse tsiviilvastutust, ei ole kordagi registreeritud
15. pkt. Riigivastased süüteod				5	5	5		Peamine muudatus puudutab juriidilise isiku vastutuse lisamist. Eelnõus lähtutakse eeldusest, et juriidilise isiku vastutus on võimalik praktiliselt iga süüteo puhul. Seetõttu on lisatud vastav säte nendesse paragrahvidesse, kus see kehtivas seaduses puudub. Käesoleva karistusseadustiku peatüki muudatused ei oma olulist mõju turvalisusele, õiguskaitsetele ega sihtrühmale.
§ 231	Eesti Vabariigi vastu suunatud vägivaldne tegevus		paragrahve 231, 306, 307 täiendatakse lõikega 1 ¹ järgmises sõnastuses: " (1 ¹) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega."	0	0	0	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus.
§ 232	Riigireetmine			0	0	0	0	

§ 233	Välismaalase poolt		0	0	0	0	
§ 234	Salakuulamine		0	0	0	0	
§ 234 ¹	Eesti Vabariigi vastase sõja või okupatsiooni toetamine		0	0	0	0	
§ 235	Eesti Vabariigi põhiseadusliku korra vastane ühendus	paragrahvi 235 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: "(1) Eesti Vabariigi vastu suunatud vägivaldse tegevuse eesmärgil loodud kolmest või enamast isikust koosnevasse püsivasse ja isikutevahelise ülesannete jaotusega ühendusse kuulumise, samuti sellise ühenduse loomise, juhtimise või sellesse liikmete värbamise eest – karistatakse viie kuni viieteistaastase vangistusega. (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega."	0	0	0	4,6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus. Kuritegude arvu seisukohalt väheoluline muutus, kuid võrreldes kehtiva seadusega suurendab maksimaalse sanktsioonimäära kuult aastalt 15-aastase vangistuseeni. Kui kehtiv seadus ei näe ette vangistuse alammäära (vangistus kuni 6 aastat), siis eelnõu kohaselt vangistuse alammääraks 5 aastat.
§ 235 ¹	Eesti Vabariigi vastane vandenõu		0	0	0	0	
§ 235 ²	Eesti Vabariigi vastane võltsimine	Paragrahvi 235 ² täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses: "(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega."	0	0	0	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus.
§ 235 ³	Politseiametniku ja tegevteenistuja riigivastane mõjutamine	Paragrahvi 235 ³ täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses: "(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega."	0	0	0	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus.
§ 236	Üleskutse kuriteo toimepanemisele Eesti Vabariigi vastu	Paragrahvi 236 täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses: "(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega."	0	0	0	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus.
§ 237	Terrorikuritegu	paragrahvi 237 lõikes 2 ja paragrahvi 237 ¹ lõikes 2 asendatakse sõna „sundlõpetamisega“ sõnadega „rahalise karistusega“;	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Sundlõpetamine kui karistusliik tunnistatakse eelnõuga kehtetuks.
§ 237 ¹	Terroristlik ühendus	paragrahvi 237 lõikes 2 ja paragrahvi 237 ¹ lõikes 2 asendatakse sõna „sundlõpetamisega“ sõnadega „rahalise karistusega“;	0	0	0	4	Sundlõpetamine kui karistusliik tunnistatakse eelnõuga kehtetuks.
§ 237 ²	Terrorikuriteo ettevalmistamine ja üleskutse selle toimepanemisele	paragrahvi lõikes 2 asendatakse sõnad „karistuse või sundlõpetamisega“ sõnaga „karistusega“	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Sundlõpetamine kui karistusliik tunnistatakse eelnõuga kehtetuks.
§ 237 ³	Terrorikuriteo ja selle toimepanemisele suunatud tegevuse rahastamine ning toetamine	paragrahvi lõikes 3 asendatakse sõnad „karistuse või sundlõpetamisega“ sõnaga „karistusega“	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Sundlõpetamine kui karistusliik tunnistatakse eelnõuga kehtetuks.
§ 238	Massilise korratuse organiseerimine ja ettevalmistamine ning üleskutse selles osalemisele	Paragrahvi 238 täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses: (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus.
§ 239	Süüteo toimepanemine massilise korratuse ajal	paragrahvi 239 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.“;	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus. Eelnõu kaotab näo varjamise raskendava asjaoluna ning selle tulemusel ei ole näo varjamine süüteo toimepanemisel massilise korratuse käigus karistatav pikema vangistusega.
§ 240	Ametiruumi tungimine	paragrahv 240 tunnistatakse kehtetuks;	0	0	0	4,5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Koos seis tõstetakse sisuliselt ümber § 266 alla ning oluline mõju seetõttu puudub. Sanktsioon ametiruumi tungimisel väheneb kvalifitseeritud koosseisu puhul (vägivald, relv, lõhkeeadeldis) viielt aastalt kolmele aastale (edaspidi kaetud üldise § 266 regulatsiooniga ning eraldi koos seis ametiruumi sissetungimise osas kaob). Muutus sisuliselt ebaoluline, sest koos seis sisuliselt jääb alles ning 2003-2012 a. ei ole kuritegusid registreeritud. Kehtivas seaduses on kvalifitseeriva tunnuseks raske tagajärg või suur kahju - eelnõus kvalifitseeriv tunnus 3nda lõike näol puudub.
§ 241	Riigisaladuse ja salastatud välisteabe avalikustamine		1	1	1	0	

§ 242	Riigisaladuse ja salastatud välisteabe avalikustamine ettevaatamatast	paragrahvi 242 lõige 1 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;	0	0	0	6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kaotatakse osaliselt kriminaalvastutus ettevaatamusest riigisaladuse või välisteabe avalikustamise eest. Kehtetuks tunnistatud osas jääb väärtusvastutus riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduse § 54 lg alusel. Süütegude arvu kasv muudatuse tagajärjel ei ole tõenäoline.
§ 243	Asutusesise teabe edastamine	Paragrahvi 243 täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses: (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.	1	1	1	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus.
§ 244	Rünne kõrge riigiametniku elule ja tervisele	paragrahv 244 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „(1) Vägivallate eest Vabariigi Presidendi, Riigikogu esimehe, peaministri, Riigikohtu esimehe, õiguskantsleri, riigikontrolöri või kaitseväge juhataja, samuti nimetatud isiku perekonnaliikme vastu – karistatakse kuni viieaastase vangistusega. (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku tapmise, pantvangi võtmise või temale raske tervisekahjustuse tekitamise eest – karistatakse kuue- kuni kahekümneaastase või eluaegse vangistusega. (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega. (4) Käesoleva paragrahvi lõiget 1, 2 või 3 ei kohaldata, kui on aset leidnud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Julgeolekunõukogu poolt ÜRO põhikirja VII peatüki alusel sanktsioneeritud relvajõudude kasutamist hõlmav operatsioon ning selles osalevad isikud on võitlejad relvakonfliktis.“;	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus. Vastutust on diferentseeritud vastavalt teo raskusele ning raskem koosseis on pandud koosseisu lõikesse 2. Kehtivas seaduses on sanktsiooni alammäär 6 aastat, eelnõu kohaselt on süüteo lihtkoosseis karistatav vangistusega kuni 5 aastat. Erinevalt kehtivast seadusest kajastab eelnõu koosseisu esimene lõige vaid vägivallategu isiku vastu. Kvalifitseeritud koosseisu korral jääb karistus samaks võrreldes kehtiva seadusega: eelnõu kohaselt tapmise, pantvangi võtmise või raske Lisatud neljas lõige , mis sätestab välistava klausli koosseisu rakendamiseks. §244 ei ole kunagi registreeritud. Muudatus ei too kaasa mõjusid turvalisusele ega õiguskaitsetegevusele.
§ 245	Eesti Vabariigi ametliku sümboli teotamine	Paragrahvi 245 täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses: (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.	3	3	3	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus.
§ 246	Rünne rahvusvaheliselt kaitstud isiku elule ja tervisele	Paragrahv 246 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „§ 246. Rünne rahvusvaheliselt kaitstud isiku elule ja tervisele (1) Vägivallate eest riikidevahelise organisatsiooni või üldtunnustatud valitsusväliste rahvusvahelise organisatsiooni esindaja või välisriigi kõrge riigitegelase, samuti nimetatud isiku perekonnaliikme vastu – karistatakse kuni viieaastase vangistusega. (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku tapmise, pantvangi võtmise või temale raske tervisekahjustuse tekitamise eest – karistatakse kuue- kuni kahekümneaastase või eluaegse vangistusega. (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega. (4) Käesoleva paragrahvi lõiget 1, 2 või 3 ei kohaldata, kui on aset leidnud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Julgeolekunõukogu poolt ÜRO põhikirja VII peatüki alusel sanktsioneeritud relvajõudude kasutamist hõlmav operatsioon ning selles osalevad isikud on olnud võitlejad relvakonfliktis.“;	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus. Vastutust on diferentseeritud vastavalt teo raskusele ning raskem koosseis on pandud koosseisu lõikesse 2. Kehtivas seaduses on sanktsiooni alammäär 6 aastat, eelnõu kohaselt on süüteo lihtkoosseis karistatav vangistusega kuni 5 aastat. Erinevalt kehtivast seadusest kajastab eelnõu koosseisu esimene lõige vaid vägivallategu isiku vastu. Kvalifitseeritud koosseisu korral jääb karistus samaks võrreldes kehtiva seadusega: eelnõu kohaselt tapmise, pantvangi võtmise või raske tervisekahjustuse tekitamise korral (kehtivas seaduses ühes lõikes koos sanktsioonimääraga 6-20 aastat või eluaegne vangistus). Lisatud neljas lõige , mis sätestab välistava klausli koosseisu rakendamiseks. §246 alusel on kuritegu registreeritud ühel korral (2004. a).
§ 247	Rahvusvaheliselt kaitstud isiku laimamine ja solvamine		0	0	0	0	
§ 248	Tungimine diplomaatilist puutumatust omavale maa-alale, hoonesse ja ruumi	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub.	0	0	0	4,5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Sanktsioon diplomaatilist puutumatust omavale maa-alale, hoonesse või ruumi tungimisel väheneb kvalifitseeritud koosseisu puhul (vägivald, relv, lõhkeseadeldis) viielt aastalt kolmele aastale (edaspidi kaetud üldise § 266 regulatsiooniga ning eraldi koosseis ametiruumi sissetungimise osas kaob). Muutus ebaoluline, sest koosseis sisuliselt jääb alles ning 2003-2012 registreeritud 1 kuritegu (2005. a). Varem kvalifitseeriva tunnuseks raske tagajärg või suur kahju - edaspidi kvalifitseeriv tunnus 3nda lõike näol puudub.

§ 249	Välisriigi ja rahvusvahelise organisatsiooni ametliku sümboli teotamine	Paragrahvi 245 täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses: (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus.
§ 250	Üleskutse kuriteo toimepanemisele välisriigi ja rahvusvahelise organisatsiooni vastu	Paragrahvi 250 täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses: (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus.
§ 251	Võimuhaaramine kaitsejõududes	Paragrahvi 251 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses: (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub juriidilise isiku vastutus.
§ 252	Tungimine riigikaitseliselt tähtsale maa-alale, hoonesse ja ruumi	paragrahvid 248, 252 ja 253 tunnistatakse kehtetuks;	0	0	0	4,5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Sanktsioon riigikaitseliselt tähtsale maa-alale, hoonesse või ruumi tungimisel väheneb kvalifitseeritud koosseisu puhul (vägivald, relv, lõhkeseadeldis) viiel aastalt kolmele aastale (edaspidi kaetud üldise § 266 regulatsiooniga ning eraldi koosseis ametiruumi sissetungimise osas kaob). Muutus ebaoluline, sest koosseis sisuliselt jääb alles ning 2003-2012 kuritegusid registreeritud ei ole. Varem kvalifitseeriva tunnuseks raske tervisekahjustuse tekitamine - edaspidi kvalifitseeriv tunnus 3nda lõike näol puudub.
§ 253	Riigikaitselise sundkoormise täitmata jätmine	paragrahvid 248, 252 ja 253 tunnistatakse kehtetuks;	0	0	0	2,3	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Tegu sõjaseisukorda käsitlev koosseisuga ja seega vahemikus 2003-2012 ei ole registreeritud mitte ühtegi kuritegu. Vajadusel võimalik kohaldada väärekoosseisu (Riigikaitseliste sundkoormiste seaduse § 42 ²)
§ 254	Mobilisatsioonikäsu täitmata jätmine ja kaitseväeteenistusest kõrvale hoidumine		0	0	0	0	
	16. ptk. Avaliku rahu vastased süüteod		9469	7345	7346		Olulisemate mõjudena saab tuua välja õiguskaitseseaduste väheneva koormuse § 266 (omavoliline sissetung) ja § 275 (osalise) muutmise väärteks. Omavolilise sissetungi puhul jääb endiselt kuriteoks sissetungimine eluruumi ning vägivalla kasutamine, kuid lihtkoosseisuna muudetakse väärteks. Võimuesindaja vastu suunatud vägivald on eelnõu kohaselt karistatav vaid vangistusega (kehtivas seaduses ka rahaline karistus), mis muudab karistuspraktikat. Eelnõus lähtutakse eeldusest, et juriidilise isiku vastutus on võimalik praktiliselt iga süüteo puhul. Seetõttu on lisatud vastav säte nendes paragrahvides, kus see kehtivas seaduses puudub.
§ 255	Kuritegelik ühendus	1) paragrahvi 255 lõike 1 tekstist kustutatakse sõnad „mis on loodud varalise kasu saamise eesmärgil ning“; 2) paragrahvi 255 lõikes 1 ^o asendatakse sõnad „karistuse või sundlõpetamisega“ sõnaga „karistusega“;	15	35	35	4,6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Sanktsiooni muutusele on viidatud seetõttu, et paragrahvides, mis tunnustavad kehtetuks kuritegeliku ühenduse kvalifitseeriva tunnuse (nt § 199 lg 3, mis edaspidi registreeritakse § 255 järgi), ei ole sanktsioonimäär kehtivas seaduses alati sama (§ 199 lg 3 järgi 2-10 aastat; § 255 järgi 3-12 aastat). Pole teada, kas kehtiv regulatsioon (varalise kasu saamise eesmärk) on olnud seni takistuseks menetlemisel. Oodata on kuritegeliku ühenduse kuritegude arvu kasvu (kaotatud koosseisude arvel) seoses muudatustega teistes paragrahvides, mis tunnustavad kehtetuks kuritegeliku ühenduse kvalifitseeriva tunnuse (§ 151 lg 2 p 3, 184 lg 2 ¹ p 2, 199 lg 3, 200 lg 2 p 7, 201 lg 2 p 4, 202 lg 2 p 1, 209 lg 2 p 3, 214 lg 2 p 4, 215 lg 3 p 2, 394 lg 2 p 4, 418 lg 3 ja 418 ¹ lg 3), kuid ilmselt on nende seas ka kattuvaid menetlusi § 255 alusel registreeritud menetlustega. Edaspidi registreeritaks nt § 199 lg 3 asemel nii § 199 (lg 1 või lg 2) kui ka § 255, seega registreeritud kuritegude arv pisut kasvab. Selliseid kuritegusid, mis viitasid (lisaks §-ile 255) kuriteo toimepanemisele kuritegeliku ühenduse poolt (§ 199 lg 3 jm) registreeriti 2012. aastal 32. Lisaks registreeriti veel 333 kuritegu, mille puhul on kvalifikatsioon sõnastatud selliselt, et see viitab kahele alternatiivile: "see on toime pandud grupi või kuritegeliku ühenduse poolt". Enamjaolt on tegu ilmselt siiski grupiga, nt § 200 lg 2 p 7. Ainult kuritegelikule ühendusele viitavaid koosseise registreeriti § 199, 418 ja 418 ¹ alusel. Kehtiva seaduse alusel registreeritakse nt § 199 lg 3 alusel kuritegu iga kuritegeliku ühenduse poolt toimepandud juhtumi korral. Kuna § 255 näeb karistuse ette kuritegeliku ühendusse kuulumise eest, ei registreeritaks iga sama ühenduse poolt toimepandud kuriteo korral täiendavalt ka § 255 kuritegu. Seetõttu võib prognoosida hinnanguliselt u 20 kuriteo (mitte enama) lisandumist § 255 alusel, mis kanduvad muudest koosseisudest § 255 alla. Tegelik tegude arv muudatusega ei muutu.
§ 256	Kuritegeliku ühenduse organiseerimine	paragrahvi 256 lõikes 1 ^o asendatakse sõnad „karistuse või sundlõpetamisega“ sõnaga „karistusega“;	6	6	6	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub.

§ 257	Omavoli	paragrahv 257 ja 258 tunnistatakse kehtetuks;	81	0	0	2,4,6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Põhiõiguste seisukohalt oluline muutus, kuid sisuliselt registreeritakse kuriteod edaspidi teiste kuritegude all: § 120, 121; 136; 203, kuid ka § 199, 214, 200. Vähemalt neljandik kuritegudest olid seotud ähvardamisega ning vähemalt pooled vägivalda kasutamise. Hinnanguliselt 71 kuritegu olid seotud ähvardamise, kehalise väärkohtlemise, röövimise või väljapressimisega. Kuna täpselt ei ole võimalik uute kuritegude vahel jaotada, on kõigi 71 kuriteo puhul pandud lihtsustamise huvides kuriteod § 121 alla. Ülejäänud kuritegudest hinnanguliselt 5 olid seotud mingi varavastase kuriteoga (v.a röövimine või väljapressimine), 1 sissetungimise ning 4 juhtumil puhul ei oleks edaspidi ilmselt tegu kuriteoga. Kuigi osaliselt võib eeldada süüteo toimepanijale kohaldatava karistuse kergendamist (nt varguse lihtkoosseisu ja kehalise väärkohtlemise puhul 3 aastat), siis osaliselt võib karistus ka suurenda (nt röövimise ja väljapressimise korral). Kaob erisus sõltuvalt sellest, kas isik teostab oma oletatavat või tegelikku õigust vägivalda abil (nt vägivalda või ähvarduse abil võla nõudmine). Ebasoovitav mõju turvalisuse vähenemisele puudub, sest teod jäävad endiselt karistatavaks muude paragrahvide alusel.
§ 258	Eesti Vabariigi riigipiiri ja ajutise kontrolljoone ebaseaduslik ületamine	paragrahv 257 ja 258 tunnistatakse kehtetuks;	56	0	0	2,3,6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Tegu on Eestis ebaseadusliku viibimise (§ 260) eelteoga, § 260 alusel registreeriti 2012. aastal 5 kuritegu. Teod registreeritaks ilmselt edaspidi § 260 koosseisuna, kuid kuna § 260 muudetakse väärteoks, kuritegude arv väheneb. 56-st kuriteost enam kui 20 olid sellised, mil piiri ületus oli seotud salakaubaveoga (leiti sigaretid või nende vedamisele viitavad jäljed). Üksikute juhtudel oli tegu kontrolljoone ületanud kalameestega ning ka isikutega, kes ilmselt ületasid piiri lõbu pärast. Paar juhtumit oli seotud ka muust välisriigist tulnud isikutega. Ülejäänud juhtude näol olid täpsemad asjaolud teadmata, kuid suur osa neist siiski seotud edasi-tagasi liikumisega, mis võib viidata salakauba veole. Mõju turvalisusele on ebatõenäoline. Salakaubaveo sagenemist oodata ei ole ning seesuguste menetluste jaoks on eraldi süüteo koosseis. Mõju õiguskaitsetegevusele on ebatõenäoline, sest isiku viibimine Eestis ilma seadusliku aluseta jääb endiselt väärteoks (§ 260).
§ 259	Välismaalase ebaseaduslik toimetamine üle Eesti Vabariigi riigipiiri ja ajutise kontrolljoone	paragrahvi 259 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „(1) Välismaalase ebaseaduslikult üle eesti Vabariigi riigipiiri või ajutise kontrolljoone toimetamise eest – karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.“;	10	10	10	4,6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Sanktsioonimäär kasvab esimeses lõikes ühelt aastalt kolmele aastale (lg 2, mis kaotatakse, võimaldab kehtiva seaduse alusel vangistust kuni 3 aastat). Muutusega kaotatakse raskendavad koosseisud (vägivald, grupp, raske tervisekahjustus) konkreetses §-is. Muutus toob kaasa olukorra, mil juhu, kui Eestisse toimetamisel kasutatakse nt vägivalda, registreeritakse kuritegu s a m u t i n t § 121 alusel (see tooks kogumi näol kaasa väikese kuritegude arvu kasvu kuritegudes, milles kasutati vägivalda, kuid vähemalt viimase 4 aasta jooksul seesuguseid kuritegusid registreeritud ei ole). 2012. aastal registreeritud 10-st kuriteost üheksa registreeriti § 259 lg 2 p 1 järgi. Eelnõus lähtutakse eeldusest, et juriidilise isiku vastutus on võimalik praktiliselt iga süüteo puhul. Seetõttu on lisatud vastav sätte nendes paragrahvidesse, kus see kehtivas seaduses puudub. Mõju turvalisusele ja õiguskaitseseaduste tegevusele eeldada ei ole ning eelduslikult kuritegude arv jääb samaks. Võimaliku maksimaalse karistuse tõstmine võib omada mõju isikute karistustele.
§ 260	Välismaalase ilma seadusliku aluseta Eestis viibimine	paragrahvi 260 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „(1) Välismaalase viibimise eest Eestis ilma seadusliku aluseta – karistatakse rahaträhviga kuni kolmsada trahvühikut. (2) Käesolevas paragrahvis sätestatud väärteokoosseis on karistatav.“;	5	0	0	3,6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kuriteokoosseis (aasta jooksul) vähemalt teist korda ilma seadusliku aluseta Eestis viibimise eest kaotatakse ning jääb karistatavaks vaid väärteona. Kuritegude arv väheneb, kuid kuna tegu väikese arvu kuritegudega, siis mõju õiguskaitsetegevuse ressurssidele puudub.
§ 260 ¹	Eestis ilma seadusliku aluseta viibivale välismaalasele töötamise võimaldamine	paragrahvi 260 ¹ lõige 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „see on toime pandud süstemaatiliselt;“	0	0	0	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Varasem sõnastus: "see on toime pandud järjestikuse 12 kuu jooksul vähemalt teist korda". Kuriteo registreerimine on ebatõenäolisem, sest erinevalt varasemast nõuab seadus süstemaatilisust. Pigem on muudatus ebaoluline. ÖSA andmetel registreeriti 2012. aastal VMS § 300 alusel 46 väärtegu (Eestis töötamiseks seaduslikku alust mitteomavale välismaalasele Eestis töötamise võimaldamine). Kuritegusid KarSi järgi seni registreeritud ei ole ning mõju ebaoluline.

§ 261	Isikule määratud ja teatavaks tehtud koormise täitmata jätmise ning täitmise võimatusest teatamata jätmise	VT	paragrahv 261 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: (1) Isikule pandud koormise täitmata jätmise või selle täitmise võimatusest teatamata jätmise eest – karistatakse rahaträhviga kuni sada trahviühikut või arestiga. (2) Sama teo eest sõjaseisukorra ajal – karistatakse rahalise karistusega. (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik – karistatakse rahaträhviga kuni 2000 eurot. (4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik – karistatakse rahalise karistusega. (5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 3 sätestatud väärteo katse on karistatav.	0	0	0	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub säte väärteokatse karistatavuse kohta. Muudatused ei avalda mõju väärteode arvu.
§ 262	Avaliku korra rikkumine	VT	paragrahvi 262 senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses: "(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahaträhviga kuni 2000 eurot."	5656	5656	5656	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatakse säte juriidilise isiku vastutusest. Muudatus ei avalda mõju väärteode arvu.
§ 263	Avaliku korra raske rikkumine		paragrahv 263 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „(1) Rahu või avaliku korra rikkumise eest, kui see on toime pandud: 1) vägivaldaga või 2) relva või relvana kasutatava muu eseme, lõhkeseadeldise või lõhkeainega ähvardades – karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.“;	378	378	378	6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kehtiva § 263 p 2 ¹ ja p 4 (vastavalt näo varjamine ja grupp) eraldi koosseisuna edaspidi mujal ei kvalifitseeru. 2012. aastal vaid § 263 p 4 (grupi poolt) alusel registreeritud kuriteod pandid siiski toime vägivaldaga vm täiendava ka edaspidi karistatava teoga ning seetõttu ei ole eeldada selle arvelt ka kuritegude langust. Kehtiv § 263 p2 (kui see oli toime pandud vastuhakkamisega avalikku korda kaitsvale isikule) tunnistatakse kehtetuks, kuid kuritegude arvu see olulist mõju ei avalda (14 kuritegu), sest sellistel juhtudel on reeglina kasutatud ka vägivalda. Kuritegude arvu langus ei ole tõenäoline. Eelnõus lähtutakse eeldusest, et juriidilise isiku vastutus on võimalik praktiliselt iga süüteo puhul. Seetõttu on lisatud vastav säte nendesse paragrahvidesse, kus see kehtivas seaduses puudub.
§ 264	Looma julm kohtlemine		paragrahvi 264 lõike 1 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks	18	18	19	6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: väike mõju. Sihtrühm: mõju puudub. Osaliselt koosseis kaotatud, sest korduvus ei ole enam eraldi alus menetluse alustamiseks looma suhtes lubamatu teo toimepanemisel. Lubamatu kohtlemine on väärteona karistatav, samuti kuriteona, kui tegu pannakse toime avalikus kohas või julmal viisil. 2012. aastal p 1 alusel kuritegusid ei registreeritud, 2010. ja 2011. aastal registreeriti üks kuritegu. Oluline mõju õiguskaitseseadustele ning turvalisusele puudub.
§ 265	Keelatud avalik koosolek		Paragrahvi 265 täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses: (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Eelnõus lähtutakse eeldusest, et juriidilise isiku vastutus on võimalik praktiliselt iga süüteo puhul. Seetõttu on lisatud vastav säte nendesse paragrahvidesse, kus see kehtivas seaduses puudub.
§ 266	Omavoliinne sissetung		Paragrahv 266 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „§ 266. Omavoliinne sissetung ja lahkumise nõude täitmata jätmise (1) Valdaja tahte vastaselt võõrasse hoonesse, ruumi, sõidukisse või piirdega alale ebaseadusliku tungimise või valdaja poolt esitatud lahkumise nõude ebaseadusliku täitmata jätmise eest – karistatakse rahaträhviga kuni kolmsada trahviühikut või arestiga. (2) Sama teo eest, kui see on toime pandud: 1) eluruumi tungimisega; 2) vägivaldaga või 3) kui tungiti diplomaatilise puutumatusena maa-alale, hoonesse, ruumi või 4) kui see pandi toime maa-ala, hoone või ruumi hõivamise või korrapärase tegevuse takistamise eesmärgil – karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega. (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik – karistatakse rahaträhviga kuni 3200 eurot. (4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik – karistatakse rahalise karistusega“;	1927	712	712	6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: oluline mõju. Sihtrühm: vähene mõju. Suuremas osas muudetakse koosseis väärteoks. § 266 lg 1 alusel (mis muutub pisut muudetud sõnastuses väärteoks) registreeriti 1629 kuritegu ning eelnõu alusel oleks tegu väärteodega. §-ide 240, 248 ja 258 toomine § 266 alla kuritegude arvu ei muuda, sest nende alusel kuritegusid ei registreeritud. Kuna § 266 lg 1 alusel registreeritud kuritegudest u 413 olid seotud eluruumi tungimisega (talumaja, korter, muu eramu) siis nende näol registreeritakse kuritegu endiselt § 266 alusel. Seega võib kuritegude arv väheneda 1629-413=1216 kuriteo võrra. § 257 tunnistatakse kehtetuks. 2012. aastal registreeritud kuritegudest hinnanguliselt 1 oli seotud sissetungimisega. Eelnõus lähtutakse eeldusest, et juriidilise isiku vastutus on võimalik praktiliselt iga süüteo puhul. Seetõttu on lisatud vastav säte nendesse paragrahvidesse, kus see kehtivas seaduses puudub. Muutuse mõjul sissetungimise kuritegude menetlemine läheb odavamaks, sest suuremas osas viidaks menetlus läbi väärteomenetluses. Sissetungimiste sagenemine seoses süüteo muutmise väärtuseks ei ole tõenäoline.
§ 267	Võõrast hoonest, ruumist, sõidukist ja piirdega alalt lahkumise nõude täitmata jätmise	VT		79	79	79	0	

§ 268	Ebaseadusliku tegevuse võimaldamine			0	0	0	0	
§ 269	Punase signaalraketi ebaseaduslik laskmine	VT		0	0	0	0	
§ 270	Uppunud võõra asja loata ülestõstmine	VT		0	0	0	0	
§ 271	Eesti lipu kasutamise korra rikkumine	VT	paragrahvi 271 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks	1	1	1	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Tühistatakse korduvuse tunnus. Muudatus ei avalda mõju väärtedega arvule.
§ 272	Eesti riigilipu ebaseaduslik heiskamine laeval		paragrahvid 272 ja 273 tunnistatakse kehtetuks;	0	0	0	3	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Jääb väärtedeks laeva lipuõiguse ja laevaregistrite seadus § 97 ³ alusel. Ei ole karistusseadustiku alusel varem registreeritud ning seetõttu muudatusel oluline mõju puudub.
§ 273	Eesti riigilipu kandmise kohustuse rikkumine laeval		paragrahvid 272 ja 273 tunnistatakse kehtetuks;	0	0	0	3	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Jääb väärtedeks laeva lipuõiguse ja laevaregistrite seadus § 97 ³ alusel. Ei ole karistusseadustiku alusel varem registreeritud ning seetõttu muudatusel oluline mõju puudub.
§ 274	Vägivald võimuesindaja ja avalikku korda kaitsva muu isiku suhtes		paragrahv 274 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „§ 274. Vägivald võimuesindaja suhtes (1) Vägivalda eest võimuesindaja suhtes seoses tema ametikohustuste täitmisega – karistatakse kuni viieaastase vangistusega. (2) Sama teo eest: 1) kui sellega on sunnitud võimuesindajat ebaseaduslikule teole; 2) isikute grupi poolt; 3) kui see on toime pandud relva või relvana kasutatava muu esemega või sellega ähvardades – karistatakse ühe- kuni viieaastase vangistusega. (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik – karistatakse rahalise karistusega.“;	283	201	201	4,6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: väike mõju. Sihtrühm: mõningane mõju. Koosseisust kaotatakse "avalikku korda kaitsva muu isik". Selliseid isikuid (turvatöötaja) on kuritegedes pisut alla kolmandiku (2010. aastal 29%, 2009. aastal 32%). Võttes aluseks 29%, väheneb kuritegude arv § 274 alusel hinnanguliselt 82 võrra (kuid kasvab samavõrra kehalise väärkohtlemise kuritegude arv). Sanktsioonina on kehtivas seaduses võimalik kohaldada rahalist karistust, eelnõu võimaldab kohaldada vaid vangistust. Vangistuse ülemäär jääb samaks. Muudatus mõjutab karistuspraktikat: 2012. aastal jõustus § 274 järgi süüdimõistev otsus 168 isiku suhtes, neist 17% (29 isikut) karistati rahalise karistusega. Rahalise karistuse kaotamine mõjutab siiski neid isikuid, kelle näol on tegu võimuesindajaga: selliseid isikuid oli 17 (munitsipaalpolitsei, maksu- ja tolliameti töötaja, politsei- ja piirivalveamet, abipolitseinik). Seega mõjutab muudatus 17 isikule mõistetud karistust. Kuna seni peeti nende isikute suhtes võimalikuks kohaldada rahalist karistust, ei ole sarnaste isikute suhtes tulevikus tõenäoline reaalse vangistuse kohaldamine. Vastutus diferentseeritakse teo raskuse järgi. Esimene lõige jääb lihtkoosseisuks ning teise lõikele jääb kvalifitseeritud koosseis. Kuna eelnõu §274 sätestab minimaalseks karistuseks 1-aastase vangistuse, mõjutab see ka karistuspraktikat. Koosseisust kaotati "avalikku korda kaitsva muu isik". Selliseid isikuid (turvatöötaja) on kuritegedes pisut alla kolmandiku (2010. aastal 29%, 2009. aastal 32%). Võttes aluseks 29%, väheneb kuritegude arv § 274 alusel hinnanguliselt 82 võrra (kuid kasvab samavõrra kehalise väärkohtlemise kuritegude arv). Eelnõus lähtutakse eeldusest, et juriidilise isiku vastutus on võimalik praktiliselt iga süüteo puhul. Seetõttu on lisatud vastav sätte nendesse paragrahvides, kus see kehtivas seaduses puudub.
§ 275	Võimuesindaja ja avalikku korda kaitsva muu isiku laimamine ja solvamine		paragrahv 275 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „§ 275. Võimuesindaja laimamine ja solvamine Avalikku korda kaitsva võimuesindaja laimamise või solvamise eest seoses tema ametikohustuste täitmisega – karistatakse rahatrahviga kuni kolmsada trahviühikut või arestiga. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.“;	290	0	0	3,6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: oluline mõju. Sihtrühm: mõju puudub. Muudetakse väärtedeks ning "avalikku korda kaitsva muu isik" võetakse ka väärtedest välja. Võib tuua (eriti kinnipidamisasutustes) kaasa rohkem solvamist/laimamist seoses tema tööülesannete täitmisega. Väheneb oluliselt õiguskaitseseaduste koormus kriminaalmenetluse läbiviimisel. Eelnõus lähtutakse eeldusest, et juriidilise isiku vastutus on võimalik praktiliselt iga süüteo puhul. Seetõttu on lisatud vastav sätte nendesse paragrahvides, kus see kehtivas seaduses puudub.
§ 276	Võimuesindaja seadusliku korralduse eiramine	VT	paragrahvi § 276 tunnistatakse kehtetuks	304	0	0	2	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõningane mõju. Sihtrühm: mõningane mõju. Reeglina on tagatav haldussunniga, karistamine korralduse eiramise eest enamikul juhtudel olukorra lahendamisel reaalselt mõju ei omaks (sageli on samal ajal toime pandud ka muu, niikuinii karistatav süütegu - nt joobes viibimine avalikus kohas vms). Muudatus vähendab väärtedega registreerimist ning koormust väärtedega menetlustes.
§ 277	Ametniku vormiriietuse ja ametitunnistuse ebaseaduslik kasutamine	VT	paragrahvi 277 täiendatakse lõikega 1 ¹ järgmises sõnastuses: "(1 ¹) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot."	3	3	3	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatakse sätte juriidilise isiku vastutusest. Muudatus ei avalda mõju väärtedega arvule.
§ 278	Eritalituste vale väljakutsumine	VT	paragrahvi 278 senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses: "(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot."	212	212	212	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatakse sätte juriidilise isiku vastutusest. Muudatus ei avalda mõju väärtedega arvule.
§ 279	Riikliku järelevalve teostamise takistamine	VT	§ 279 tunnistatakse kehtetuks.	111	0	0	2	Muudatused ei mõjuta turvalisust, sihtrühma ega menetlusressurssi: reeglina on tagatav haldussunniga; andmete esitamata jätmine on ühendatav §-ga 280 (lg 1 muudetakse väärtedeks), ka valeandmete esitamine on selle koosseisuga kaetud. Ca 1/3 juhtumest (2012. a) on olnud seotud sõidumeeriku kohta ebaõigete andmete esitamisega, ülejäänud juhtudel on valdavalt tegu olnud enda õige nime avaldamisest keeldumisega või enda kohta valeandmete esitamisega.

§ 280	Valeandmete esitamine	paragrahv 280 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „§ 280. Valeandmete esitamine (1) Ametiasutusele teadvalt valeandmete esitamise või andmete esitamata jätmise eest, kui andmete esitamine oli seadusest tulenevalt ette nähtud, – karistatakse rahatrahviga kuni kolmsada trahvühikut või arestiga. (2) Sama teo eest, kui see on toime pandud eesmärgiga saada ametlik dokument, omandada õigus või vabaneda kohustusest ja kui puudub käesoleva seadustiku §-des 209-213 sätestatud süüteokoosseis – karistatakse rahalise karistuse või kuni kaheaastase vangistusega.“; (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik – karistatakse rahatrahviga kuni 2000 eurot. (4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.“;	26	26	26	6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kuigi lõiget 2(kehtiva seaduse lg 1) on kitsendatud, jääb kuritegude arv ilmselt samaks või registreeritakse osaliselt §-ide 209-213 alusel.	
§ 281	Ebaõigete andmete esitamine kohturegistri pidajale, Eesti väärtpaberite keskreestrile, abieluvararegistri, notariile ja kohtutäiturile	paragrahv 281 lõike 1 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt „(1) Äriregistri pidajale, mittetulundusühingute ja sihtasutuste registri pidajale, laevakinnistusraamatu pidajale, kommertsandiregistri pidajale, Eesti väärtpaberite keskreestrile, abieluvararegistri, kinnistusraamatu pidajale, notariile või kohtutäiturile ebaõigete andmete esitamise eest – karistatakse rahalise karistuse või kuni kaheaastase vangistusega.“	6	6	6	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Muudatus on redaktsiooniline.	
§ 282	Sünnist ja surmast teatamata jätmine	VT	paragrahv 282 kustutatakse sõnad "või arestiga".	2	2	2	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Tühistatakse karistatav arestiga. Muudatus ei avalda mõju väärttegude arvule.
§ 283	Maakasutusnõuete ja maakatastri pidamise korra rikkumine		paragrahvid 283, 284, 285, 286, 287 ja § 288 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;	0	0	0	3	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Väärtegu olemas maakatastri seaduse § 19 ² näol (maakasutuse nõuete rikkumine). Viimati registreeriti 2006. aastal (1 kuritegu) ning seetõttu olulist mõju muudatusel ei ole.
§ 284	Kaitsekoodide üleandmine		paragrahvid 283, 284, 285, 286, 287 ja § 288 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;	0	0	0	2	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Viimati registreeriti 2008 (1 kuritegu).
§ 285	Arhivaali ebaseaduslik hävitamine		paragrahvid 283, 284, 285, 286, 287 ja § 288 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;	0	0	0	2,3	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Ei ole mitte kunagi registreeritud. "Arhivaal" on lisatud § 204 alla
§ 286	Arhivaali kasutamiskõlbmatuks muutmine		paragrahvid 283, 284, 285, 286, 287 ja § 288 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;	0	0	0	2,3	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Viimati ja ainult 2005. aastal registreeritud (1 kuritegu).
§ 287	Arhivaali kasutamiskõlbmatuks muutmine ettevaatamatusel		paragrahvid 283, 284, 285, 286, 287 ja § 288 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;	0	0	0	2,3	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. "Arhivaal" on lisatud § 205 alla
	17. ptk. Ametialased süüteo			160	160	169		Peamised oodatavad mõjud puudutavad õiguskaitse tegevust ning mingil määral ka mõjusid sihtgruppile. Oodatavad mõjud turvalisusele on minimaalsed. Oluline muudatus puudutab juriidilise isiku vastutuse lisamist. Eelnõus lähtutakse eeldusest, et juriidilise isiku vastutus on võimalik praktiliselt iga süüteo puhul. Seetõttu on lisatud vastav sätte nendes paragrahvides, kus see kehtivas seaduses puudub. Käesoleva karistusseadustiku peatiki muudatused ei oma olulist mõju turvalisusele, õiguskaitsele ega sihtrühmale.
			§ 290-1. Piinamine (1) Ametiisiku poolt suure või järjepideva kehalise või hingelise valu põhjustamise eest ütluste andmisele sundimise, karistamise, hirmutamise või diskrimineerimise eesmärgiga – karistatakse ühe- kuni seitsmeaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui see on toime pandud: 1) kahe või enama isiku või 2) noorema kui kaheksateistaastase isiku suhtes või 3) kahe või enama isiku poolt – karistatakse kahe- kuni kümneaastase vangistusega.“;			1	1	Turvalisus: vähene mõju. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kuritegude arv võib muutuda minimaalselt tulenevalt eelnõu muudatusest. Uus kuritegu, millele seni otsust vastet pole. Väikese tõenäosusega võidakse § 312 ja § 324 kuritegusid osaliselt kvalifitseerida § 290-1 all. Samas § 312 alusel ei registreeritud 2012 ühtegi kuritegu, 2011 registreeriti 1 kuritegu ja § 324 alusel registreeriti 2012 vaid 1 kuritegu ja 2011 samuti 1 kuritegu. Tõenäoliselt võib lisanduda 1-2 kuritegu, mistõttu mõju õiguskaitse ressursidele oleks tagasihoidlik. Kuna sätte on suunatud inimeste kaitsmiseks ametiisikute jõu ja ähvarduste tarvitamise eest, siis peaks see sätte positiivselt mõjuma elanike turvatunde suhetes nt menetlusaluse isikuna õiguskaitsega.

§ 291	Võimuliialdus	paragrahvi 291 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Ametiisiku poolt relva, erivahendi või vägivalda ebaseadusliku kasutamise eest – karistatakse rahalise karistuse või ühe- kuni viieaastase vangistusega.“;	32	32	32	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kuritegude arv eelnõu muudatusest tulenevalt ei muutu. Formaalne muudatus ("ametiisiku" eest kaob täpsustus "ametialaseid ülesandeid täitva"), millel mõjusid ei ole. Võimuliialduste arv on aastate jooksul järjest vähenenud, mille tõttu võib eeldada vastava trend jätkumist või kuritegude püsimist samal tasemel.
§ 291 ¹	Riikliku järeelvalve ebaseaduslik teostamine		2	2	2	0	
§ 292	Andmekogu pidamise nõuete rikkumine	paragrahv 292 tunnistatakse kehtetuks;	0	0	0	2	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kuritegude arv eelnõu muudatusest tulenevalt ei muutu. Alates 2003 on registreeritud 2 kuittegu: 1- 2003 ja 1- 2008. Seega § 292 kehtetuks tunnistamine kuritegude arvu ei muuda. Võib mõjutada distsiplinaarsüütegude arvu, ent seegi on väheoluline.
§ 293	Pistise võtmine	paragrahv 293 tunnistatakse kehtetuks;	24	0	0	2	Kuritegude arv eelnõu muudatusest tulenevalt ei muutu. Kuna pistise võtmine teona ära ei kao, vaid liidetakse altkäemaksuga, siis vastav muudatus ei mõjuta tervikuna kuritegude arvu, vaid avaldub teise kuriteo arvus. Vt ka järgmist kommentaari.
§ 294	Altkäemaksu võtmine	21) Paragrahvi 294 muudetakse ning kehtestatakse järgmises sõnastuses: „(1) Ametiisiku poolt talle või kolmandale isikule vara või muu soodustuse vastuvõtmisega nõustumise või vastuvõtmise eest vastutasuna tema ametiseisundi kasutamise eest – karistatakse rahalise karistusega või kuni viieaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui see on toime pandud: 1) vähemalt teist korda; 2) altkäemaksu nõudmisega; 3) grupi poolt või 4) suures ulatuses – karistatakse ühe- kuni kümneaastase vangistusega. (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega. (4) – [tunnistatakse kehtetuks]. (5) Kohus kohaldab käesolevas paragrahvis sätestatud kuriteo eest kuriteoga saadud vara laiendatud konfiskeerimist vastavalt käesoleva seadustiku §-s 832 sätestatule.“;	32	56	56	6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõningane mõju. Sihtrühm: mõningane mõju. Kuritegude arv eelnõu muudatusest tulenevalt ei muutu, mõju võib avalduda karistuspraktikas. Muudetud säte ei tohiks pistise/altkäemaksu võtmise arvu tervikuna mõjutada. Võimalik kuritegude arv (56) on saadud 2012. a registreeritud altkäemaksu ja pistise võtmise juhtumite kokku liitmisel. Viimasel kolmel aastal on pistise ja altkäemaksu võtmisi registreeritud 51-56 aastas, seega olulist muutust pole ette näha. Altkäemaksu võtmist kui karmima karistusega kuritegu on aastate kaupa rohkem olnud kui pistise võtmist. Kuna karistuse ülempiir on tervikuna tõusnud (kehtiva pistise ülempiir 3 a, altkäemaksul 5 a), võib teoreetiliselt tõusta vanglakaristuste arv, teisalt jällegi määratakse nende kuritegude eest reeglina tingimisi karistus, mis reaalselt survet vanglatele ei too. Ressursi õiguskaitsete tervikuna hoitakse kokku, kuna kaob ära seni ressursi nõudnud tõendamine, kas tegemist oli seaduse lubatud või mittelubatud teoga.
§ 295	Pistise vahendus	paragrahv 295 tunnistatakse kehtetuks;	2	0	0	2	Vt järgmine kommentaar
§ 296	Altkäemaksu vahendus	paragrahvi 296 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „(1) Altkäemaksu vahendamise eest – karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.“;	5	7	7	4, 6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõningane mõju. Sihtrühm: mõningane mõju. Pistise vahendust peaaegu ei ole viimastel aastatel, altkäemaksu vahendus on vähenenud 4 x vrd 2010 a. Ilmselt iseloomustab vahendamine eelkõige tehnoloogiliste, liikluspoliitiline jms süsteemide kuritegusid, mille arv on kokku tõmbunud. Seega olulist muutust ei toimu ilmselt, kui suurt gruppi ei võeta vahele. Kuritegude arv eelnõu muudatusest tulenevalt ei muutu, mõju võib avalduda karistuspraktikas. Kuna mehhaaniliselt liidetakse pistise ja altkäemaksu vahendus ja sisulist muutust kuriteokoosseisus ei ole, siis kuritegude arv muutusi ei ole ette näha. Pistise vahendust on viimastel aastatel minimaalselt registreeritud, altkäemaksu vahendust on rohkem. Olulisem muudatus antud sätte puhul võib olla kaasnev karistuspraktika mõningane karmistumine, kuna senine kuni 1 a (mõningatel juhtudel kuni 3 a) vangistusmäär muutub 5 a.
§ 297	Pistise andmine	paragrahv 297 tunnistatakse kehtetuks;	28	0	0	2	Vt järgmine kommentaar
§ 298	Altkäemaksu andmine	paragrahvi 298 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „(1) Altkäemaksu lubamise või andmise eest – karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui see on toime pandud: 1) vähemalt teist korda; 2) grupi poolt või 3) suures ulatuses, – karistatakse ühe- kuni kümneaastase vangistusega.. (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.“;	21	49	49	6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõningane mõju. Sihtrühm: mõningane mõju. Kuritegude arv eelnõu muudatusest tulenevalt ei muutu, mõju võib avalduda karistuspraktikas. Suurimaks muudatuseks on karistusmäärade muutus, mis võib mõjutada eelkõige kriminaalhoolduse koormust, aga ka suurendada vanglate koormust, seda eelkõige eelvangistuse ajal. Kui 2012 a välja arvata, on viimastel aastatel altkäemaksu andmist 2 korda rohkem registreeritud võrreldes pistisega, seega on juba praegu kohaldatud rangemalt sätet rohkem, mis võimaldab ka karmimaid karistusi. Teisalt jällegi jääb antud juhul alles ka rahalise karistuse võimalus, mis tõenäoliselt tasakaalustab võimalikku karistuspraktika karmistumist.

§ 298 ¹	Mõjuvõimuga kauplemine	92) Paragrahvi 298 ¹ lõige 1 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt: „(1) Isiku poolt talle või kolmandale isikule vara või muu soodustuse nõudmise, lubamisega nõustumise või vastuvõtmise eest vastutasuna tema tegeliku või tema poolt väidetava mõjuvõimu kasutamise eest ametiisiku üle avaliku huvi seisukohast ebavõrdsed või põhjendamatu eelise saamiseks soodustuse andjale, samuti selle eesmärgil soodustuse lubamise või andmise eest – „	2	2	10	6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõningane mõju. Sihtrühm: mõningane mõju. Lisatud on juriidilise isiku vastutus sisaldav sätte. Kuritegude arv võib tõusta tulenevalt eelnõu muudatusest. Tõenäoliselt võib kuritegude arv mõnevõrra tõusta, mida on võimalik seletada vähemalt nelja põhjusega: 1) kui kehtiv kord võimaldab karistada vaid passiivse mõjuvõimuga kauplemise eest (st ilma nõudmiseta), siis eelnõu järgi lisandub sättele nõudmine, st lisanduvad nõudjad 2) "ebaseaduslik mõju" asendub sättes "mõjuvõimuga", seega saab karistada laiemat spektri tegevuste eest 3) kaob kitsendus "avaliku halduse ülesandeid täitva" ametiisiku, mis (kuigi ebatõenäoliselt) võib mõnevõrra laiendada isikute ringi, kelle mõjuvõimu soovitakse ära kasutada; 4) Ilmselt prokuratuur on jätnud kehtiva sätte alusel menetlusi alustamata just sätte ebatäiuslikkuse pärast, seega hakatakse neid kuritegusid enam kvalifitseerima. Võib prognoosida kasvu umbes 10 kuritegu aastas, edaspidi ehk rohkemgi.
§ 299	Ametialane võltsimine		8	8	8	0	
§ 300	Riigihangete teostamise nõuete rikkumine	paragrahvi 300 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „(1) Ametiisiku poolt hankemenetluse nõuete rikkumise eest hankemenetluses osalejale eelise andmise eesmärgil, samuti seaduse kohaselt nõutava hankemenetluse korraldamata jätmise eest, sealhulgas hanke osadeks jaotamise eest hankemenetluses osalejale või võimalikule osalejale eelise andmise eesmärgil – karistatakse rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui riigihanke maksumus või hankemenetluse korraldamise vältimise eesmärgil osadeks jaotatud riigihanke osade kogumaksumus on üle 400 000 euro – karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega. (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.“	1	1	1	6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: vähene mõju. Sihtrühm: mõju puudub. Kuritegude arv võib väheneda tulenevalt eelnõu muudatusest. Säte on konkreetses, piiritletult, mistõttu kuritegude arv võib väheneda: 1) "muul viisil riigihangete teostamise nõuete rikkumise eest" on asendunud konkreetse rikkumisega: "nõutava hankemenetluse korraldamata jätmise eest, sealhulgas hanke osadeks jaotamise eest". Viimase 3 a jooksul on riigihangete alaste kuritegude arv jäänud 1-7 vahele, seega võib eeldada kuritegude arvu jäämist kas samale tasemele või mõningast vähenemist.
§ 300 ¹	Toimingupiirangu rikkumine	Lõikes 2 asendatakse "320 000 eurot" "eriti suure ulatusega"	3	3	3	0	täpsustatakse kahju mõistet
§ 300 ²	Notari poolt teadvalt ebaseadusliku ametitoimingu tegemine		0	0	0	0	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatud on juriidilise isiku vastutus sisaldav sätte. 2010 registreeriti 1 kuritegu, hiljem pole registreeritud.
§ 300-2	Notari poolt teadvalt ebaseadusliku ametitoimingu tegemine	paragrahv 300-2 tunnistatakse kehtetuks	0	0	0	2	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatud on juriidilise isiku vastutus sisaldav sätte. Kuritegude arv eelnõu muudatusest tulenevalt ei muutu. Kuna viimati registreeriti antud sätte alusel kuritegu 2010. aastal, siis sätte kaotamine kuritegude arvu ei mõjuta.
	18. ptk. Õiguseõistmised vastased süüteo		473	471	484	0	Eelnõus lähtutakse eeldusest, et juriidilise isiku vastutus on võimalik praktiliselt iga süüteo puhul. Seetõttu on lisatud vastav sätte nendesse paragrahvidesse, kus see kehtivas seaduses puudub. Nendes kuritegudes on seni rakendatud vaid füüsilise isiku vastutust. Mõningal määral võib kuritegude arv küll kasvada, sest juriidilise isiku poolt toime pandud kuritegu registreeritakse eraldi kuriteona nii füüsilise kui ka juriidilise isiku poolt. Süüteokoosseisudes, millesse juriidilise isiku vastutus lisatakse, ei ole võimalike registreeritavate juhtumite arvu kasv eelduslikult suur, sest juriidilistele isikutele omasemates kuritegudes on vastutus juba varem olemas olnud (nt maksukuriteod). Juhtumite arvu pole võimalik arviliselt prognoosida ning seda muudatust pole prognoosis arvestatud.
§ 302	Kohtunikule, rahvakohtunikule, uurijale, prokurörile, kaitsjale, kannatanu esindajale ja tema lähedasele raske tervisekahjustuse tekitamine	paragrahv 302 muudetakse ja kehtestatakse järgmises sõnastuses: „§ 302. Kohtunikule, rahvakohtunikule, uurijale, prokurörile, kaitsjale, advokaadile, kannatanu esindajale, eksperdile, tõlgile ja tema lähedasele raske tervisekahjustuse tekitamine Kohtunikule, rahvakohtunikule, uurijale, prokurörile, kaitsjale, advokaadile, kannatanu esindajale, eksperdile, tõlgile või tema lähedasele raske tervisekahjustuse tekitamine eesmärgiga sundida kohtunikku, rahvakohtunikku, uurijat, prokurööri, kaitsjat, advokaati, kannatanu esindajat, eksperti või tõlki tegutsema õiguseõistmise huvidele mittevastavalt või kättemaksuks tema poolt oma kohustuste täitmise eest – karistatakse nelja- kuni kaheteistaastase vangistusega.“; (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik – karistatakse rahalise karistusega.	0	0	0	6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatud on juriidilise isiku vastutus sisaldav sätte. Kuigi sihtgrupp laieneb, siis eeldatavalt kuritegude hulk oluliselt ei suurene. Alates 2003. aastast ei ole registreeritud ühtegi sellist kuritegu.

§ 303	Vägivald kohtuniku, rahvakohtuniku, uurija, prokurööri, kaitsja, kannatanu esindaja ja tema lähedase suhtes	<p>paragrahv 303 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:</p> <p>§ 303. Vägivald kohtuniku, rahvakohtuniku, uurija, prokurööri, kaitsja, advokaadi, kannatanu esindaja, eksperdi, tõlgi ja tema lähedase suhtes</p> <p>(1) Vägivalla eest kohtuniku, rahvakohtuniku, uurija, prokurööri, kaitsja, advokaadi, kannatanu esindaja, eksperdi või tõlgi, samuti nimetatud isiku lähedase suhtes või kohtuniku, rahvakohtuniku, uurija, prokurööri, kaitsja, advokaadi, või kannatanu esindaja, eksperdi või tõlgi muul viisil mõjutamise eest eesmärgiga sundida teda tegutsema õigusemõistmise huvidel mittevastavalt või kättemaksuks tema poolt oma kohustuste täitmise eest – karistatakse rahalise karistuse või ühe- kuni viieaastase vangistusega.</p> <p>(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik – karistatakse rahalise karistusega.</p>	5	5	4	6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatud on juriidilise isiku vastutus sisaldav säte. Kuigi sihtgrupp laieneb, siis eeldatavalt kuritegude hulk oluliselt ei suurene. Alates 2010. aastast on sedaliiki registreeritud kuriteod jäänud alla viie. Viimase kolme aasta keskmine on 4. Kuna kuritegude arv sellega ei suurene, siis puudub mõju turvalisusele ja õiguskaitsetegevuse ressursidele.
§ 304	Kohtuniku, rahvakohtuniku, uurija, prokurööri, kaitsja, kannatanu esindaja ja tema lähedase vara rikkumine ja hävitamine	<p>paragrahv 304 tunnistatakse kehtetuks;</p>	0	0	0	2	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatud on juriidilise isiku vastutus sisaldav säte. Edaspidi kvalifitseeritakse § 203 ja 218 alusel.
§ 305	Kohtu ja kohtuniku laimamine ja solvamine	<p>paragrahv 305 muudetakse ja kehtestatakse järgmises sõnastuses:</p> <p>„§ 305. Õigusemõistmisel osaleva isiku laimamine ja solvamine</p> <p>Kohtu, kohtuniku, rahvakohtuniku, uurija, prokurööri, kaitsja, advokaadi, kannatanu esindaja, eksperdi või tõlgi laimamise või solvamise eest seoses tema osalemisega õigusemõistmisel – karistatakse rahatrahvi või arestiga.“;</p> <p>(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik – karistatakse rahalise karistusega.</p>	6	6	1	3	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatud on juriidilise isiku vastutus sisaldav säte. Kuigi sihtgrupp laieneb, siis kuritegude hulk väheneb, kuna edaspidi on tegemist väärteoga. Alates 2010. aastast on sedaliiki registreeritud kuriteod jäänud alla kuue. Viimase kolme aasta keskmine on 4, ilmselt ei suurene ka selliste väärtegude hulk võrreldes kuritegudega. Lisatakse juriidilise isikut puudutav lõige, mis jääb ka edaspidi kuriteoks, ei saa prognoosida kuritegude kasvu, mistõttu on mõju minimaalne.
§ 306	Kuriteo varjamine	<p>paragrahve 231, 306, 307 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:</p> <p>„(1¹) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.“;</p>	6	6	6	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatud on juriidilise isiku vastutus sisaldav säte.
§ 307	Kuriteost mitteteatamine	<p>paragrahve 231, 306, 307 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:</p> <p>„(1¹) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.“;</p>	5	5	5	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatud on juriidilise isiku vastutus sisaldav säte.
§ 308	Üleskirjutatud vara hoidmise nõuete rikkumine	<p>„(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.“;</p>	4	4	4	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatud on juriidilise isiku vastutus sisaldav säte.
§ 309	Kohtukordniku tegevuse takistamine	<p>paragrahv 309 tunnistatakse kehtetuks;</p>	0	0	0	2	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kehtetuks tunnistamine ei oma mõju, kuna selle säte ei ole alates 2002.a. registreeritud ühtegi kuritegu. Samas on edaspidi võimalik määrata kohtukordniku tegevuse takistamise eest menetlustrahv.
§ 310	Ebaseaduslik süüdistuse esitamine	<p>paragrahv 310 muudetakse ja kehtestatakse järgmises sõnastuses:</p> <p>§ 310. Ebaseaduslik süüdistuse esitamisesüüdistusakt, kokkulepe ja määrus Prokurööri poolt teadvalt süütule isikule süüdistusakti koostamise, temaga kokkuleppe sõlmimise või teadvalt ebaseadusliku psühhiaatrilise sundravi kohaldamise määrase koostamise eest – karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega.</p>	0	0	0	6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Seni ei ole nimetatud säte alusel kuritegusid registreeritud ning võib eeldada, et vaatamata muudatusele ei teki neid olulisel määral ka edaspidi.
§ 311	Kohtuniku poolt teadvalt ebaseadusliku kohtulahendi tegemine		0	0	0	0	

§ 311 ¹	Kohtunikuabi poolt teadvalt ebaseadusliku kohtulahendi tegemine		0	0	0	0	
§ 311 ²	Väärteomenetluses teadvalt ebaseadusliku otsuse tegemine		0	0	0	0	
§ 311 ³	Süüteomenetluse teadvalt ebaseaduslik lõpetamine	Kohtuvälise menetleja ametniku või töötaja poolt väärteomenetluse teadvalt ebaseadusliku lõpetamise eest, samuti prokuröri või uurimisasutuse ametniku poolt kriminaalmenetluse teadvalt ebaseadusliku lõpetamise, prokuröri poolt uurimisasutusele teadvalt ebaseaduslikult kriminaalmenetluse lõpetamise loa andmise või süüdistusest loobumise eest – karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega.	0	0	0	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Muudatus on väheoluline, sellest tulenevalt ei muutu registreeritud kuritegude arv.
§ 312	Ebaseaduslik ülekuulamine	paragrahvi 312 dispositsioon muudetakse kehtestatakse järgmises sõnastuses: „Uurija või prokuröri poolt vägivaldaga ütluste andmisele sundimise eest, kui puudub käesoleva seadustiku §-s 2901 sätestatud süüteokoosseis – „;	0	0	0	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. 2011 registreeriti 1 kuritegu, hiljem pole registreeritud.
§ 313	Kohtumenetlust tagava toiminguga ebaseaduslik kohaldamine	paragrahvi 313 dispositsioon muudetakse ja kehtestatakse järgmises sõnastuses „Vahi alla võtmise või selle taotlemise, vahi all pidamise, kinnipidamise või sundtoomise, eest kriminaalmenetluse tagamise eesmärgil, kui selleks teadvalt puudusid seaduses ettenähtud alused – „;	1	1	1	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Selle sätte alusel on registreeritud üldse kokku 2 kuritegu ning võib eeldada, et olulisi muutusi ei toimu.
§ 314	Ebaseaduslik läbiotsimine ja väljatõstmine	(1) Ebaseadusliku läbiotsimise või eluruumist väljatõstmise eest – karistatakse rahalise karistusega. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.	5	5	5	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatud on juriidilise isiku vastutus sisaldav säte.
§ 315	Ebaseaduslik jälitustegevus ja teabe varjatud kogumine	(1) Ebaseadusliku jälitustoimingu või ebaseaduslikult teabe varjatud kogumise eest, samuti jälitustoiminguga või varjatult kogutud teabe ebaseadusliku varjamise või hävitamise eest, kui selle pani toime isik, kellel oli jälitustegevuseks või teabe varjatud kogumiseks seadusest tulenev õigus, – karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.	1	1	1	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatud on juriidilise isiku vastutus sisaldav säte.
§ 316	Tõendi kõrvaldamine ja kunstlik loomine	(1) Tõendi kõrvaldamise või kunstliku loomise eest eesmärgiga takistada kuriteona karistatava teo olemasolu või selle puudumise või muude tõendamiseseme asjaolude tuvastamist – karistatakse rahalise karistuse või ühe- kuni viieaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.	3	3	3	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatud on juriidilise isiku vastutus sisaldav säte.
§ 316 ¹	Kriminaalasja kohtueelse menetluse ja jälitusmenetluse andmete avaldamine	(1) Kriminaalasja kohtueelse menetluse andmete või kuriteo ärahooidmiseks või tõkestamiseks toimuva jälitusmenetluse andmete ebaseadusliku avaldamise eest isiku poolt, kellele need andmed said teatavaks seoses töö- või ametiülesannete täitmisega, kui sellega on tehtud võimatuks või oluliselt raskendatud kuriteona karistatava teo olemasolu või selle puudumise või muude tõendamiseseme asjaolude tuvastamine või jälitustoimingu eesmärgi saavutamine jälitusmenetluses, – karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.	2	2	2	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatud on juriidilise isiku vastutus sisaldav säte.

§ 316 ²	Teabe õigusliku aluseta salastamine ning riigisaladuse ja salastatud välisteabe valed õiguslikul alusel, vale salastamistaseme ja -tähtajaga salastamine		paragrahv 316-2 tunnistatakse kehtetuks;	0	0	0	2	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Reaalselt kuritegude arv ilmselt ei muutu, kuna selle alusel ei ole senimaani registreeritud ühtegi kuritegu.
§ 317	Menetlusosalise, tunnistaja, kannatanu, eksperdi ja tõlgi ilmumise takistamine		(1) Menetlusosalise, tunnistaja, eksperdi või tõlgi kohtueelsele või kohtumenetlusele ilmumise teadvalt takistamise eest, samuti nimetatud isiku teadvalt mõjutamise eest eesmärgiga kohtueelsele või kohtumenetlusele mitteilmumiseks – karistatakse rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik – karistatakse rahalise karistusega.	0	0	1	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. 2011 registreeriti 1 kuritegu, hiljem pole registreeritud. Ilmselt olulisil muutusi ei toimu. Lisatakse säte, mis puudutab juriidilise isiku vastutust.
§ 318	Tunnistaja, kannatanu ja tõlgi poolt kohustuste täitmisest keeldumine			3	3	3	0	
§ 319	Valekaebus			8	8	8	0	
§ 320	Valeütlus ja valevanne			130	130	130	0	
§ 321	Vale eksperdiarvamus ja valetõlge			0	0	0	0	
§ 322	Sundimine valeütlust ja vale eksperdi arvamust andma ning valetõlget tegema		(1) Sundimise eest valeütlust või vale eksperdiarvamust andma või valetõlget tegema, kui see on toime pandud vägivaldaga, – karistatakse rahalise karistuse või kuni nelja-aastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.	0	0	0	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatakse säte juriidilise isiku vastutuse kohta.
§ 323	Kahtlustatava, süüdistatava, kohtualuse, õigeksmõistetud, süüdimõistetud, tunnistaja, eksperdi, tõlgi ja kannatanu suhtes vägivald toimepanemine		Vägivald õigusemõistmises osaleja suhtes (1) Vägivald eest kahtlustatava, süüdistatava, õigeksmõistetud, süüdimõistetud, tunnistaja, eksperdi, tõlgi või kannatanu suhtes eesmärgiga takistada teda täitmast oma kohustust, või teostada oma õigusi kriminaalmenetluses või maksta talle kätte tema õiguspärase tegevuse eest kriminaalmenetluses, – karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik – karistatakse rahalise karistusega.	9	9	9	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Muudatus on täpsustava iseloomuga ning kuritegude arvu muutumist ning nende mõju prognoosida ei ole võimalik. Lisatud on juriidilist isikut puudutav säte.
§ 323 ¹	Saladuse hoidmise kohustuse rikkumine		paragrahv 3231 tunnistatakse kehtetuks;	0	0	0	2	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kehtetuks tunnistamise mõju on minimaalne, kuna alates 2002.a. on selle sätte alusel kokku registreeritud kolm kuritegu.
§ 324	Kinnipeetava, arestialuse ja vahistatu ebaseaduslik kohtlemine		paragrahv 324 pealkiri ja dispositsioon muudetakse ja kehtestatakse järgmises sõnastuses: „§ 324. Kinni peetud isiku ebaseaduslik kohtlemine Kinnipidamiskoha ametniku poolt kinnipeetava, arestialuse, vahistatud või kainenema toimetatud isiku inimväärilise teadvalt alandamise, diskrimineerimise või tema õiguste teadvalt ebaseadusliku piiramise eest ametiseisundit ära kasutades, kui puudub käesoleva seadustiku §-s 2901 sätestatud sättekoosseis – „;	1	1	1	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Muudatus on täpsustava olemuga.
§ 325	Aine ja eseme ebaseaduslik üleandmine kinnipidamiskohas	VT		0	0	0	0	
§ 325	Aine ja eseme ebaseaduslik üleandmine kinnipidamiskohas		paragrahvi 325 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;	16	16	16	2,3	Kuriteo koosseis küll kaob ära, kuid väärtus koosseis jääb. Ei too kaasa turvalisuse vähenemist vanglas ega ka vanglast väljaspool. Kui edaspidi on asja või eseme ebaseadusliku üleandjaks ametnik ning ta saab selle eest raha, saab selle teo kvalifitseerida altkäemaksu või pistise võtmisena.

§ 326	Kinnipeetava, arestialuse ja vahistatu ebaseaduslik vabastamine		0	0	0	0	
§ 327	Massilised korratud kinnipidamiskohas		1	1	1	0	
§ 328	Kinnipeetava, arestialuse ja vahistatu põgenemine	paragrahvi 328 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks. Lõike 1 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Kinnipeetava, arestialuse või vahistatu põgenemise eest – „;	5	5	5	4,6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. § 328 lg 2 alusel ei registreeritud ühtegi kuritegu.
§ 329	Karistuse kandmisest kõrvalehoidumine	paragrahvi 329 dispositsioon muudetakse ja kehtestatakse järgmises sõnastuses: „Täitmisele pööratud vangistusest, kinnipidamiskohast lahkuda lubatud kinnipeetava poolt karistuse kandmise jätkamisest või täitmisele pööratud muu karistuse täitmisest teadliku kõrvalehoidmise eest – „;	185	185	200	6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: vähene mõju. Sihtrühm: vähene mõju. Registreeritud kuritegude arv suureneb, kuna senini ei ole sätet rakendatud isikute suhtes, kes ei ole mõistetud vanglakaristust kandma asunud. Sihtrühm laieneb.
§ 330	Kinnipeetava, arestialuse ja vahistatu poolt alkohoolse joogi ning muu piiritust sisaldava aine valmistamine, omandamine, valdamine ja arsti ettekirjutuseta tarvitamine	Paragrahv 330 tunnistatakse kehtetuks.	2	0	0	2	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: vähene mõju. Sihtrühm: mõju puudub.
§ 331	Kinnipeetava, arestialuse ja vahistatu poolt narkootilise ja psühhotroopse aine valmistamine, omandamine, valdamine ja arsti ettekirjutuseta tarvitamine		40	40	40	0	
§ 331 ¹	Kohtulahendi täitmata jätmise	(1) Tsiivilasjas tehtud kohtulahendi, millega kohustatakse isikut välja andma lapse või asja või tegema asendamatu toimingut või hoiduma toimingute tegemisest, täitmata jätmise eest, kui isikut on selle eest täitemenetluses trahvitud või kui tema suhtes on selle eest täitemenetluses kohaldatud sunniraha või aresti, – karistatakse rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik – karistatakse rahalise karistusega.	3	3	3	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Mõningal määral laiendab muudatus sihtrühma, kuna dispositsiooni on lisatud, et sätet võib kohaldada juhu, kui kohtutäitur on täitemenetluses määranud sunniraha.
§ 331 ²	Lähemisekeelu rikkumine		31	31	31	0	
§ 331 ³	Kohtutäituri poolt vara teadvalt ebaseaduslik arest ja müük		0	0	0	0	
§ 331 ⁴	Karistusjärgse käitumiskontrolli kontrollinõuete ja kohustuste rikkumine		1	1	4	0	

	19. ptk. Avaliku usalduse vastased süüteod		1210	1210	1208		Muudatused ei mõjutaoluliselt turvalisust, sihtrühma ega menetlusressursi. Eelnõus lähtutakse eeldusest, et juriidilise isiku vastutus on võimalik praktiliselt iga süüteo puhul. Seetõttu on lisatud vastav sätte nendesse paragrahvides, kus see kehtivas seaduses puudub. Nendes kuritegudes on seni rakendatud vaid füüsilise isiku vastutust. Mõningal määral võib kuritegude arv küll kasvada, sest juriidilise isiku poolt toime pandud kuritegu registreeritakse eraldi kuriteona nii füüsilise kui ka juriidilise isiku poolt. Süüteo koosseisudes, millesse juriidilise isiku vastutus lisatakse, ei ole võimalike registreeritavate juhtumite arvu kasv eelduslikult suur, sest juriidiliste isikutele omasemates kuritegudes on vastutus juba varem olemas olnud (nt maksukuriteod). Juhtumite arvu pole võimalik arviliselt prognoosida ning seda muudatust pole prognoosis arvestatud.
§332	Välisriigi maksevahend, välisriigi poolt kehtestatud märk ja tunnus		0	0	0	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Muudatus on tehnilist laadi.
§ 333	Maksevahendi ja väärtpaberi võltsimine		12	12	12	4, 5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Juriidilise isiku puhul lisandub korduvus ning toime panemine suures ulatuses, samas kaob sanktsioonina sundlõpetamise võimalus.
§ 333 ¹	Raha võltsimine		6	6	6	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Sanktsioonina kaob juriidilise isiku sundlõpetamise võimalus.
§ 334	Võltsitud maksevahendi ja väärtpaberi kasutamine		414	414	414	4,5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Juriidilise isiku puhul lisandub korduvus ning toime panemine suures ulatuses, samas kaob sanktsioonina sundlõpetamise võimalus.
§334 ¹	Võltsitud maksevahendi üle andmata jätmine	VT	0	0	0	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Muudatus ei avalda mõju turvalisusele ega väärtegade arvule.
§ 334 ²	Euro müntidega sarnanevate medalite ja märkide käitlemine	VT	0	0	0	0	
§ 335	Maksumärgi võltsimine		0	0	0	4, 5	Juriidilise isiku puhul lisandub korduvus ning toime panemine suures ulatuses, samas kaob sanktsioonina sundlõpetamise võimalus. Mõningal määral võib sanktsiooni leebemaks muutumine suurendada registreeritud kuritegude arvu, kuid prognoositavalt on see mõju vähene.
§ 336	Võltsitud maksumärgi kasutamine ja käibeelaskmine		0	0	0	3,4,6	Sanktsioon muutub ning korduvus kaob. Ei avalda mõju registreeritud kuritegude muutumisele. Juriidilise isiku puhul kaob sanktsioonina sundlõpetamise võimalus, samas ei avalda see tõenäoliselt mõju turvalisusele ja õiguskaitsetegevusele.

§ 337	Postimaksevahendi ja selle jäljendi võltsimine		§ 337. Postimaksevahendi ja selle jäljendi võltsimine (1) Postmargi, ka käibelt kõrvaldatud või kasutuses mitteoleva postmargi, rahvusvahelise vastukupongi, frankeerimismasina jäljendi või trükitud postimaksejäljendi võltsimise eest kasutamise eesmärgil – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut või arestiga. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 2000 eurot. (3) Käesolevas paragrahvis lõikes 1 sätestatud väärteo katse on karistatav.	0	0	0	3	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kuritegu muutub väärteoks, samas registreeritud kuritegude arvule see olulist mõju ei saa avaldada, kuna selliseid kuritegusid registreeritakse väga vähe või üldse mitte. Täpsustatud on karistuse maksimummäära.
§ 338	Võltsitud postimaksevahendi ja selle jäljendi käibelelaskmine		§ 338. Võltsitud postimaksevahendi ja selle jäljendi käibelelaskmine (1) Võltsitud postmargi, ka käibelt kõrvaldatud või kasutuses mitteoleva võltsitud postmargi, võltsitud rahvusvahelise vastukupongi, võltsitud frankeerimismasina jäljendi või võltsitud trükitud postimaksejäljendi kasutamise, vahetamise, edasiandmise või muul viisil käibelelaskmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot. (3) Käesolevas paragrahvis lõikes 1 sätestatud väärteo katse on karistatav.	0	0	0	3	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kuritegu muutub väärteoks, samas registreeritud kuritegude arvule see olulist mõju ei saa avaldada, kuna selliseid kuritegusid registreeritakse väga vähe või üldse mitte. Seega puudub mõju ka turvalisusele jms. Täpsustatud on karistuse maksimummäära.
§ 339	Proovijärelevalve märgise võltsimine ja võltsituna kasutamine		§ 339. Proovijärelevalve märgise võltsimine ja võltsituna kasutamine (1) Riikliku proovijärelevalve märgise võltsimise või kasutamise eest märgisele mittevastaval materjalil nende toodete käibelelaskmise eesmärgil – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga. (2) Sama teo eest, kui see on toime pandud olulises ulatuses – karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega. (3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega rahatrahviga kuni 3200 eurot. (4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega. (5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 ja 3 sätestatud väärteokatse on karistatav.“;	0	0	0	3,4,6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Sanktsioon muutub, osaliselt muutub ka väärteoks, kuid kuritegude arvule muudatus eeldatavalt mõju ei avalda, nimetatud kuritegu on registreeritud kahel korral 2010. aastal. Tulenevalt registreeritud kuritegude vähesusest ei oma muudatus mõju ka ühiskondlikule turvalisusele jms.
§ 340	Raha, pangakaardi ja muu maksevahendi võltsimise ettevalmistamine		paragrahv 340 pealkiri ja lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „§ 340. Raha, pangakaardi ja muu maksevahendi, väärtpaberi, maksumärgi ning proovijärelevalve märgise võltsimise ettevalmistamine (1) Raha, pangakaardi või muu maksevahendi, väärtpaberi, maksumärgi või proovijärelevalve märgise võltsimiseks vajaliku seadeldise või muu vahendi, samuti hologrammi või muu võltsimisvastase rahaelemendi soetamise, valmistamise, kohandamise, hoidmise või edasiandmise eest – karistatakse rahalise karistusega.“;	5	5	5	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Registreeritud kuritegude arvu ei mõjuta.
§ 341	Riikliku teenetemärgi võltsimine			0	0	0	0	
§ 342	Sõidupileti ja sõidukaardi võltsimine	VT	paragrahv 342 muudetakse ja sõnastatakse järgnevalt "§ 342. Sõidupileti ja sõidukaardi võltsimine (1) Sõidupileti või sõidukaardi võltsimise, teadvalt võltsitud sõidupileti või sõidukaardi kasutamise või müümise eest – karistatakse rahatrahviga kuni kolmesada trahviühikut või arestiga. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik – karistatakse rahatrahviga 3200 eurot."	5	5	3	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Seatakse piirav tingimus tahtluse näol (lisatakse sõna "teadvalt"), millest tulenevalt võib juhtumite registreerimine väheneda. Lisatakse säte, mis puudutab juriidilise isiku vastutust.
§ 343	Konfiskeerimise kohaldamine			0	0	0	0	

§ 344	Dokumendi, pitsati ja plangi võltsimine			328	328	328	0	
§ 345	Võltsitud dokumendi, pitsati ja plangi kasutamine		paragrahvi 345 lõikele 1 lisatakse esimese sõnana „Teadvalt“;	247	247	247	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: vähene mõju. Sihtrühm: mõju puudub. Muudatus on väheoluline ning seetõttu registreeritud kuritegude arv ei muutu, samuti on selle mõju turvalisusele, õiguskaitsse tegevusele jms vähene ning eeldatavalt seotud eelkõige tõendamiskooormuse kasvuga.
§ 346	Dokumendi, pitsati ja stambi hävitamine, rikkumine, vargus ja peitmine			49	49	49	0	
§ 347	Tähtsa isikliku dokumendi võltsimine		paragrahvi 347 sanktsioon muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega.“;	13	13	13	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Muudetakse sanktsiooni, kuid dispositsioon jääb samaks, mistõttu kuritegude arvu ei mõjuta.
§ 348	Võltsitud tähtsa isikliku dokumendi kasutamine ja kasutada andmine		(1) Teadvalt võltsitud tähtsa isikliku dokumendi kasutamise või kasutada andmise eest – karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.	18	18	18	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatud on juriidilise isiku vastutus sisaldav säte.
§ 349	Tähtsa isikliku dokumendi kuritarvitamine		paragrahvi 349 sanktsioon muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „karistatakse rahalise karistusega.“;	113	113	113	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Muudetakse sanktsiooni, kuid dispositsioon jääb samaks, mistõttu kuritegude arvu ei mõjuta.
§ 350	Tähtis isiklik dokument			0	0	0	0	
§ 351	Konfiskeerimise kohaldamine			0	0	0	0	
	20. ptk. Keskkonnavastased süüteod			59	59	59		Muudatuste mõju keskkonnavastaste kuritegude osas on minimaalne.
§ 352	Tuleohu tekitamine looduses	VT		5	5	5	0	
§ 353	Taimestikku ohustav tegevus	VT		1	1	1	0	
				0	0	0	0	
§ 354	Puude ja põõsaste kahjustamine ja hävitamine			1	1	1	0	
§ 355	Puude ja põõsaste kahjustamine ja hävitamine ettevaatamatusest			0	0	0	0	
§ 356	Puude ja põõsaste ebaseaduslik raie			14	14	14	0	
§ 357	Kaitstava loodusobjekti kaitse nõuete eiramine			2	2	2	0	
§ 358	Kaitstava loodusobjekti kaitse nõuete eiramine ettevaatamatusest			0	0	0	0	
§ 359	Maastiku kahjustamine			0	0	0	0	
§ 360	Maastiku kahjustamine ettevaatamatusest			0	0	0	0	
§ 361	Loodusliku loomastiku kahjustamine			14	14	14	0	
§ 362	Loodussaaduste veo, hoiustamise ja töötlemise nõuete rikkumine	VT		10	10	10	0	

§ 363	Looduskasutus- ja saasteloata tegutsemine		paragrahv 363 pealkirjas ja lõikes 1 asendatakse sõnad „looduskasutus- ja saasteloata“ sõnaga „keskkonnaloata“; paragrahv 363 lõige 1 muudetakse ning kehtestatakse järgmises sõnastuses: "Keskkonnakaitseloata tegutsemise eest, kui see luba oli nõutav, samuti loaõuete rikkumise eest, kui sellega on põhjustatud oht inimese elule või tervisele või olulise kahju oht vee, pinnase või välisõhu kvaliteedile, looma- või taimeliigi isendile – karistatakse rahalise karistusega või kuni kolmeaastase vangistusega.	7	7	7	4; 5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Tõstetakse sanktsiooni, koosseis kitseneb, lisandub teksti "oht". Kui seni on igasugune loata toimetamine kuritegu, siis muudatuse järel vaid juhul kui on ohustatakse inimesi, taime-loomaliike jms.
§ 364	Keskkonna saastamine		paragrahvi 364 lõike 2-1 punktid 2 ja 3 tunnistatakse kehtetuks;	0	0	0	2; 5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kuritegude arv eelnõu muudatusest tulenevalt ei muutu. Ära võeti viide inimese raskele tervisekahjustusele ja surmale.
§ 365	Keskkonna saastamine ettevaatamatusest		paragrahvi 365 lõike 1-2 punktid 2 ja 3 tunnistatakse kehtetuks;	0	0	0	2; 5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kuritegude arv eelnõu muudatusest tulenevalt ei muutu. Ära võeti viide inimese raskele tervisekahjustusele ja surmale.
§ 365 ¹	Laevalt saasteainete merre heitmise keelu korduv rikkumine		paragrahvi 365-1 pealkiri ja lõige 1 muudetakse ning kehtestatakse järgmises sõnastuses: „§ 365-1. Laevalt saasteainete merre heitmise keelu rikkumine (1) Laevalt saasteainete keelatud merreheitmise eest süstemaatiliselt, kui puudub käesoleva seadustikus §-s 364 sätestatud süüteokoosseis – „;	0	0	0	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Täpsustus koosseisu kirjelduses. Mõju kuritegude arvule tõenäoliselt puudub, kuna viimastel aastatel pole 364 alusel kedagi karistatud. Sihtrühm täpsustus, mõju õiguskaitse asutuste tööle puudub.
§ 365 ²	Laevalt saasteainete merre heitmise keelu korduv rikkumine ettevaatamatusest		paragrahvi 365-2 pealkiri ja lõige 1 muudetakse ning kehtestatakse järgmises sõnastuses: „§365-2. Laevalt saasteainete merre heitmise keelu rikkumine ettevaatamatusest (1) Laevalt saasteainete keelatud merreheitmise eest ettevaatamatusest süstemaatiliselt, kui puudub käesoleva seadustikus §-s 364 sätestatud süüteokoosseis – „;	0	0	0	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Täpsustus koosseisu kirjelduses. Mõju kuritegude arvule tõenäoliselt puudub, kuna viimastel aastatel pole 364 alusel kedagi karistatud. Sihtrühm täpsustus, mõju õiguskaitse asutuste tööle puudub.
§ 366	Looduskasutuse ja saaste arvestuse pidamise korra rikkumine	VT		0	0	0	0	
§ 367	Ohtlike kemikaalide ja jäätmete käitlemise nõuete rikkumine			0	0	0	0	
§ 368	Ohtlike kemikaalide ja jäätmete käitlemise nõuete rikkumine ettevaatamatusest			0	0	0	0	
§ 368 ²	Käitise ebaseaduslik käitamine			1	1	1	0	
§ 368 ³	Osoonikihi kaitsmise eesmärgil keelatud aine ja toote käitlemine			0	0	0	0	
§ 369	Üleujutuse, soostumise ja veehulga lubamatu vähenemise põhjustamine			0	0	0	0	
§ 370	Üleujutuse, soostumise ja veehulga lubamatu vähenemise põhjustamine ettevaatamatusest			0	0	0	0	
§ 371	Maakasutuse ja geodeetilise võrgu märkide kahjustamine	VT	paragrahvi 371 senine tekst loetakse lõikeks 1.	4	4	4	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub.

§ 371	Maakasutuse ja geodeetilise võrgu märkide kahjustamine		Senine tekst loetakse lõikeks 1 (jätkuvalt väärtegu) ja lisatakse kuriteona lg 2: (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisatakse säte juriidilise isiku vastutusest (füüsilise isiku puhul on jätkuvalt tegu vaid väärteona, juriidilise isiku vastutust enne ette nähtud polnud).
	21. ptk. Majandusalased süüteod			1369	888	920		Peamiselt on antud peatükis tegu muudatustega, mis toovad eeldatavalt kaasa vähema karistatuse. Pole alust arvata, et muudatused tooksid kaasa olulist mõju turvalisusele ning sihtgruppidele. Samas väheneb menetluskoormus. Eelnõus lähtutakse eeldusest, et juriidilise isiku vastutus on võimalik praktiliselt iga süüteo puhul. Seetõttu on lisatud vastav säte nendesse paragrahvidesse, kus see kehtivas seaduses puudub. Nendes kuritegudes on seni rakendatud vaid füüsilise isiku vastutus. Mõningal määral võib kuritegude arv küll kasvada, sest juriidilise isiku poolt toime pandud kuritegu registreeritakse eraldi kuriteona nii füüsilise kui ka juriidilise isiku poolt. Süüteo koosseisudes, millesse juriidilise isiku vastutus lisatakse, ei ole võimalike registreeritavate juhtumite arvu kasv eelduslikult suur, sest juriidilistele isikutele omasemates kuritegudes on vastutus juba varem olemas olnud (nt maksukuriteod). Juhtumite arvu pole võimalik arviliselt prognoosida ning seda muudatust pole prognoosis arvestatud.
§ 372	Tegevusloata ja keelatud majandustegevus	VT		570	570	570	0	
§ 372	Tegevusloata ja keelatud majandustegevus		paragrahvi 372 lõike 2 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;	15	15	15	6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: vähene mõju. Kaotatakse kriminaalkaristus isikutele, kes on varem karistatud § 372 sätestatud teo eest (s.h väärtegu). Selle mõju kuritegude arvule on minimaalne (2007 - 3; 2008 - 1; 2009 - 2; 2010 - 2; 2011. ja 2012. aastal sel alusel kuritegusid ei registreeritud). Alates 2007. aastast (alates 15.03.2007 on keelatud majandustegevuse kuriteo koosseis kitsam) on registreeritud keskmiselt 14 kuritegu aastas. Registreeritud kuritegude arv võib üksikute kuritegude võrra väheneda.
§ 372 ¹	Kolmanda riigi õigusaktide või nende alusel tehtud toimingute rakendamine väljaspool selle riigi territooriumi ja kolmanda riigi õigusaktide või nende alusel tehtud toimingute mõjust majandus- või finantshuvidele teatamata jätmine	VT		0	0	0	0	
§ 373	Ärikeelu ja teataval erialal ning ametikohal töötamise keelu rikkumine		paragrahvi 373 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Kohtulahendis ettenähtud ärikeelu või teataval erialal või ametikohal töötamise keelu rikkumise eest, kui puudub käesoleva seadustiku §-s 329 sätestatud süüteo koosseis, – karistatakse rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega.“;	5	3	3	6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: vähene mõju. Sihtrühm: mõju puudub. Kehtivas seaduses on karistatav ka seaduses ettenähtud ärikeelu või ametikohal töötamise keelu rikkumine, eelnõu järgi jääb karistatavaks kohtulahendiga seatud keeld. 2012. aastal registreeritud kuritegudest 3 rikkumist olid seotud kohtu pandud keeluga.
§ 374	Alkoholi ebaseaduslik tootmine		paragrahv 374 tunnistatakse kehtetuks;	5	0	0	2,4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: vähene mõju. Kuritegude kvalifitseerimine edaspidi § 375 järgi, kuid erinevalt kehtivast koosseisust puudutab vaid suure koguse alkoholi tootmist. Senini registreeritud kuriteod ei ole ilmselt kõik seotud suure koguse alkoholi tootmisega, seetõttu võib eeldada kuritegude langust paari võrra. Samas on § 375 kohaldamisala ilmselt laiem (uus sõnastus "tootmise" asemel on "valmistamine, villimine, töötlemine"), kuid selle mõjusid keeruline hinnata. Sanksioon kasvab kolmelt aastalt viiele.

§ 375	Alkoholi käitlemise korra rikkumine	<p>paragrahvi 375 pealkiri ja lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:</p> <p>„§ 375. Alkoholi ebaseaduslik tootmine ja käitlemine</p> <p>(1) Käitlemiseks mittelubatud alkoholi suures koguses valmistamise, villimise, töötlemise, samuti maksumärgiga märgistamata või käitlemiseks mittelubatud alkoholiga kauplemise, hoidmise, ladustamise või edasitoimetamise eest suures koguses – karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega.”</p> <p>paragrahvi 375 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses: “(4) Kohus kohaldab käesolevas paragrahvis sätestatud kuriteo eest kuriteoga saadud vara laiendatud konfiskeerimist vastavalt käesoleva seadustiku §-s 83² sätestatule.”;</p>	43	48	48	4,6	<p>Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: vähene mõju. Koos seis täieneb endise § 374 võrra, seega lisandub kuni 5 kuritegu [erinevalt kehtivast § 374 koosseisust puudutab vaid suures koguses alkoholi tootmist. Senini § 374 järgi registreeritud kuriteod ei ole ilmselt kõik seotud suure koguse alkoholi tootmisega, seetõttu võib eeldada kuritegude langust paari võrra. Samas on § 375 kohaldamisala ilmselt laiem (uus sõnastus "tootmise" asemel on "valmistamine, villimine, töötlemine), kuid selle mõjusid keeruline hinnata.] Sanktsioon kasvab kolmelt aastalt viiele ning edaspidi võimaldatakse vara laiendatud konfiskeerimise kasutamist. Muudatus võib ebasoovitava mõjuna soodustada kaasa alkoholi ebaseadusliku tootmise ja käitlemise kasvu väikeses koguses. Sanktsioonimäär tõstmine vangide arvu kasvule mõju ei avalda.</p>
§ 376	Tubakatoodete käitlemise korra rikkumine	<p>paragrahvi 376 lg 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:</p> <p>„§ 376. Tubakatoodete käitlemise korra rikkumine</p> <p>(1) Maksumärgiga märgistamata või teistele nõuetele mittevastavas müügi pakendis tubakatoodetega kauplemise, nende hoidmise, ladustamise või edasitoimetamise eest suures ulatuses – karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega.”</p> <p>paragrahvi 376 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses: „(4) Kohus kohaldab käesolevas paragrahvis sätestatud kuriteo eest kuriteoga saadud vara laiendatud konfiskeerimist vastavalt käesoleva seadustiku §-s 83² sätestatule.”;</p>	41	41	41	4,6	<p>Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: vähene mõju. Sanktsioon kasv 3 aastalt 5 aastale ei too eeldatavasti kaasa olulisi mõjusid karistatutele. 2012. aastal jõustus süüdimõistev otsus 20 isiku suhtes. Süüdimõistetutest 2/5 said rahalise karistuse, ülejäänud juhtudel mõisteti isikutele tingimisi vangistus.</p>
§ 376 ¹	Lisaainete ebaseaduslik eemaldamine erimärgistatud vedelkütusest ja selle tulemusel saadud vedelkütuse käitlemine	<p>paragrahvi 376¹ lõikes 1 kustutatakse sõnad „või süüdlasele on sama teo eest kohaldatud väärteokaristust”;</p> <p>paragrahvi 376¹ täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses: „(4) Kohus kohaldab käesolevas paragrahvis sätestatud kuriteo eest kuriteoga saadud vara laiendatud konfiskeerimist vastavalt käesoleva seadustiku §-s 83² sätestatule.”;</p>	0	0	0	6	<p>Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: vähene mõju. Kaotatud väärteoprejuditsioon. Samuti võimaldatud edaspidi kohaldada vara laiendatud konfiskeerimist. 2007-2012 ei registreeritud. Viimati registreeriti kuritegu 2006. aastal - mõju turvalisusele ja õiguskaitse tegevusele puudub.</p>
§ 376 ²	Kvaliteedinõuetele mittevastava vedelkütuse ebaseaduslik käitlemine	<p>paragrahvi 376² pealkiri ja lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:</p> <p>„§ 376². Vedelkütuse ebaseaduslik käitlemine</p> <p>(1) Suures koguses vedelkütuse ebaseadusliku tootmise, ärilisel eesmärgil hoidmise, ladustamise või sellega kauplemise eest – karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega.</p> <p>paragrahvi 376² täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses: “(4) Kohus kohaldab käesolevas paragrahvis sätestatud kuriteo eest kuriteoga saadud vara laiendatud konfiskeerimist vastavalt käesoleva seadustiku §-s 83² sätestatule.”</p>	1	1	3	6	<p>Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitse tegevus: vähene mõju. Sihtrühm: mõju puudub. Mõju kuritegude arvule hinnata keeruline, kuid kuritegude arvu oluline kasv on ebatõenäoline. Kuna eelnõu kohaselt on karistatav ka kvaliteedinõuetele vastava vedelkütuse käitlemine, võib kuritegude arv kasvada paari kuriteo võrra. Sanktsioonimäär kasvab.</p>
§ 377	Ärisaladuse õigustamatu avaldamine ja kasutamine		6	6	6	0	
§ 379	Audiitor- ja erikontrolli tulemuste esitamata jätmise ja ebaõige esitamine		0	0	0	0	

§ 380	Osanike, aktsionäride ja tulundusühistu liikmete koosoleku kokku kutsumata jätmise	paragrahv 380 tunnistatakse kehtetuks;	8	0	0	2	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõningane mõju. Sihtrühm: mõju puudub. Kuritegude arv on erinevatel aastatel jäänud 4-27 vahele. Seoses dekriminaliseerimisega säätetakse menetlusressurssi.
§ 381	Äriühingu varalise seisundi ja muude kontrollitavate asjaolude kohta andmete esitamata jätmise ja ebaõigete andmete esitamine	209) paragrahv 381 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „§ 381. Äriühingu varalise seisundi ja muude kontrollitavate asjaolude kohta ebaõigete andmete esitamine Äriühingu asutaja, juhatuse või seda asendava organi või nõukogu liikme või likvideerija poolt äriühingu asutajatele, osanikele, aktsionäridele, liikmetele, audiitorile või erikontrolli läbiviijale äriühingu varalise seisundi või muude kontrollitavate asjaolude kohta oluliste teadvalt ebaõigete andmete esitamise eest – karistatakse rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega.“	2	2	2	6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Mõju kuritegude arvude puudub.
§ 381 ¹	Raamatupidamise kohustuse rikkumine		45	45	45	0	
§ 384	Maksejõuetuse põhjustamine	paragrahvi 384 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „(1) Füüsilisest isikust võlgniku, tema seadusliku esindaja või juriidilisest isikust võlgniku juhtorgani või seda asendava organi liikme poolt võlgniku varalise seisundi teadva kohustuste vastase kahjustamise eest, kui sellega on põhjustatud võlgniku maksevõime oluline vähenemine või maksejõuetus – karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega.“	20	18	18	6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kuritegude arv eelnõu muudatusest tulenevalt ei muutu. Masust sõltuv kuritegu, mille arv vahepeal tõusis, nüüd väheneb. Revisjon jagab §-i 384 mitmeks. Minimaalne osa kuritegudest registreeritakse edaspidi § 201 (omastamine) ja § 203 (asja rikkumine ja hävitamine) all, osa neist ilmselt topelt ka § 384 all, ent võrreldes tänasega kuritegude arvu muutust see kaasa ei tohiks tuua. 2012 episoodid lubavad oletada, et tänase seisuga ei läheks § 201 ja 203 alla midagi. 2012 a kaks episoodi läheksid uue § 384-1 alla (ühe võlgniku eelistamine).
§ 384 ¹		Seadustikku täiendatakse §-ga 384-1 järgmises sõnastuses: „§ 384-1. Võlausaldajate ebavõrdne kohtlemine (1) Juriidilisest isikust võlgniku juhtorgani või seda asendava organi liikme poolt võlgniku kohustuste täitmisel ühe võlausaldaja teadva teist võlausaldajat kahjustava eelistamise eest, kui võlgniku suutlikkus rahuldada kahjustatud võlausaldajate nõudeid vähenes sellega suurele kahjule vastava summa võrra või enam, – karistatakse rahalise karistuse või kuni kaheaastase vangistusega. (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud teo eest karistatakse üksnes siis, kui kohus on välja kuulutanud võlgniku pankroti või lõpetanud pankrotiavalduse menetluse raugemise tõttu pankrotti välja kuulutamata.“;	UUS	2	2	1	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mininaalne mõju läbi parema õiguselguse. Kuritegude arv eelnõu muudatusest tulenevalt ei muutu. Revisjon jagab §-i 384 mitmeks. Minimaalne osa kuritegudest registreeritakse edaspidi § 384-1 alla (ühe võlgniku eelistamine).
§ 385	Vara varjamine pankroti- ja täitemenetluses	paragrahvi 385 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt „(1) Füüsilisest isikust võlgniku, juriidilisest isikust võlgniku juhtorgani või seda asendava organi liikme poolt pankroti- või täitemenetluses või ajutisele haldurile võlgniku vara varjamise või selle või muude võlausaldajale tähtsate asjaolude kohta ebaõigete andmete esitamise eest olulises ulatuses – karistatakse rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega.“;	28	28	28	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kuigi eelnõu sõnastus sisaldab ka "ajutisele haldurile" võlgniku vara varjamise komponenti, ei tohiks see kaasa tuua kuritegude arvu muutust, sest pankrotiseadus, mis vastava muudatuse tingis, kehtib alates 2011. aastast ning ei saa seetõttu olla oluliselt kuritegude arvu vahepeal mõjutanud (eeldusel, et registreeriti vähem, kuna pankrotimenetlust hakati arvestama alles hilisemast etapist, ning tooks nüüd kaasa kuritegude suurema registreerimise).
§ 385 ¹	Pankrotiavalduse esitamise kohustuse täitmata jätmise	paragrahv 3851 tunnistatakse kehtetuks;	46	0	0	6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus:mõningane mõju. Sihtrühm: mõju puudub. Edaspidi pankrotiavalduse esitamata jätmist ei kriminaliseerita, samas on tegemist masust sõltuva kuriteoga, mida ohtralt registreeriti 2010 a 99 ja 2011 a 105. Seega mõjutab vastav muudatus majanduskuritegude koguarvu periooditi. Menetlusressurssi hoitakse nende kuritegude menetlemisat jätmise arvelt kokku.

§ 389 ¹	Maksude maksmisest kõrvalehoidumine suures ulatuses	<p>paragrahv § 389-1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:</p> <p>„§ 389-1. Maksukohustuse varjamine ja tagastusnõude alusetu suurendamine</p> <p>(1) Maksuhaldurile andmete esitamata jätmise või valeandmete esitamise eest maksu- või kinnipidamiskohustuse vähendamise või tagastusnõude suurendamise eesmärgil, kui sellega on maksu- või kinnipidamiskohustust varjatud või tagastusnõuet alusetult suurendatud suurele kahjule vastava summa võrra või enam, –</p> <p>karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega.</p> <p>(2) Sama teo eest, kui sellega on maksu- või kinnipidamiskohustust varjatud või tagastusnõuet alusetult suurendatud eriti suurele kahjule vastava summa võrra, –</p> <p>karistatakse ühe- kuni seitsmeaastase vangistusega.</p> <p>(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –</p> <p>karistatakse rahalise karistusega.</p> <p>(4) Kohus kohaldab käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud kuriteo eest kuriteoga saadud vara laiendatud konfiskeerimist vastavalt käesoleva seadustiku §-s 832 sätestatule.“;</p>	22	36	36	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kuna § 389-2 ühendatakse §-ga 389-1, siis kuritegude koguarv imsel ei muutu, sest tänane probleem on eelkõige kvalifikatsiooni valimise küsimus, nii et pigem kanduvad täna ühe sätte alusel registreeritavad kuriteod teise üle.
§ 389 ²	Maksukelmus suures ulatuses	139) paragrahv 3892 tunnistatakse kehtetuks;	14	0	0	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kuna § 389-2 ühendatakse §-ga 389-1, siis kuritegude koguarv imsel ei muutu, sest tänane probleem on eelkõige kvalifikatsiooni valimise küsimus, nii et pigem kanduvad täna ühe sätte alusel registreeritavad kuriteod teise üle.
§ 391	Salakaubavedu	<p>paragrahv 391 lg 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:</p> <p>(1) Deklareeritava kauba või sularaha toimetamise eest üle Euroopa Liidu piiri tollikontrollist kõrvale hoidudes, selle deklareerimata jättes, seda vale tariifse klassifikatsiooni või kirjeldusega deklareerides või muul pettuslikul viisil toimides, kui teo objektiks oli kaup suures koguses, –</p> <p>karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega.“</p>	267	3	10	1,4,6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: oluline mõju. Sihtrühm: oluline mõju. Kriminalseeritakse sularaha salakaubavedu (seni tolliseaduse §91 ¹). Tubakaseaduse § 6 lg 2 ¹ kohaselt on käitlemiseks mittelubatud suureks koguseks kogus, kui sellele kogusele vastav arvestuslik aktsiis ületab sajakordselt või enam alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse § 56 lõikes 1 ¹ nimetatud aktsiisiumma. Nimetatud aktsiisiumma on 84,80 eurot 1000 sigareti kohta. Seega algab suur kogus 100 000 sigareti. Toetudes 2009. aastal registreeritud kuritegude sisule (mil piiril registreeriti sigarettide salakaubavedu), registreeriti 3 sellist juhtumit, mil tubaka koguseks oli enam kui 100 000 sigaretti. Ülejäänud juhtudel oli tubaka kogus madalam. Seega oleks kuritegude arv olnud 2009. aasta andmetele tuginedes 3 (kuritegude arvu muutus ei ole seotud käesoleva eelnõuga. Väärteoprejuditsioon kaotati KarSi 15.07.2013 jõustunud muudatustega). ÕSA andmetel registreeriti tolliseaduse § 91 ¹ 2012. aastal 6 väärtegu, millest vähemalt 2 puhul jäeti deklareerimata summa üle 32 000 euro. Samas võib hinnata, et selliseid juhtumeid on aastas enam kui kaks. Väärteoprejuditsiooni kaotamisega seotud muudatus (jõustus 15.07.2013) toob kaasa kuritegude arvu vähenemise nende isikute arvelt, kes toovad üle piiri väikese koguse sigarette.
§ 392	Keelatud ja eriluba nõudva kauba ebaseaduslik sisse- ja väljavedu	paragrahv 392 tunnistatakse kehtetuks	161	0	0	2,6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Koosseis kaotatakse, kuid strateegiline kaup jääb karistatavaks 421 ¹ ja 421 ² alusel (uus jagu KarSis). Keelatud relvade käitlemine jääb samuti karistatavaks (tulirelvad KarSis, muud relvad relvaseaduses). §-de 183-184 ja 194 alla läheks kokku ca 117 kuritegu (narkoaine või psühhotroopsed ravimid 114 / muud ravimid 3). Ülejäänud (161-117=44) kuritegude osas oli tegu muu kaubaga: nt teleskoopnuiad, akud, relva osad, padrunid vms. Samas registreeriti 2 kuritegu, mis puudutas sigarette. Samuti registreeriti kuritegusid, mil üle piiri püüti viia akusid. Vähemalt 31 kuritegu oli seotud relva, relva osa, laskemoona, lõhkeseadeldise või tsiviilkaibes keelatud muude relvadega (teleskoopnui ja elektrišokirelv). Muudatus ei too kaasa olulisi mõjusid kuritegude arvule, seni registreeritud kuriteod registreeritakse edaspidi muude §-ide alusel. Seni registreeriti ka teleskoopnuiade ja elektrišokirelvade vedu § 392 alusel. Nende võrra (arvestuslikult kümme) võrra väheneb ka kuritegude arv.
§ 393	Ebaseaduslikud toimingud tollisoodustusega kaubaga	<p>paragrahvi § 393 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:</p> <p>„(1) Euroopa Liidu välisest riigist Eestisse tollisoodustusega toimetatud, tollijärelevalve all oleva või aktsiisikaubaga ebaseadusliku toimingu või tehingu tegemise eest, kui teoobjekt oli kaup suures koguses–</p> <p>karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega.“</p>	1	1	20	6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõningane mõju. Sihtrühm: mõju puudub. Kaotatakse väärteoprejuditsioon. Täiendavalt muutub kuriteoks aktsiisikaubaga ebaseaduslike toimingute tegemine (seni väärtegu MKS § 154 ¹ alusel), kui teoobjektiks on kaup suures koguses. ÕSA andmetel registreeriti kokku 2012. aastal MKS § 154 ¹ alusel 19 väärtegu. Kuigi kõikide registreeritud väärtegade puhul ei ole tegu ilmselt suures koguses aktsiisikaubaga, võib hinnata kuritegude arvu kasvu kuni 19 kuriteo võrra.
§ 394	Rahapesu	<p>paragrahvi 394 lõige 2 punkt 4 tunnistatakse kehtetuks</p> <p>paragrahvi 394 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:</p> <p>„(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –</p> <p>karistatakse rahalise karistusega.“</p> <p>paragrahvi 394 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;</p>	52	52	52	4,6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kaotatakse kvalifitseeritud koosseis viide kuritegelikele ühendusele. 2011. ja 2012. aastal § 394 lg 2 p 4 alusel kuritegusid ei registreeritud. Kuigi kuritegusid ei ole registreeritud, võib muudatus tulevikus pigem suurendada § 255 alusel registreeritud kuritegude arvu.

§ 395	Isikusamasuse tuvastamise kohustuse täitmata jätmine	paragrahvid 395 - 397 tunnistatakse kehtetuks	0	0	0	3,6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Alates 2003-st aastast registreeritud kokku 3 kuritegu (kõik 2008. aastal). Väärteokoosseis jääb. Mõju kuritegude arvule väike.
§ 396	Rahapesu kahtlustest mitteteatamine ja ebaõigete andmete esitamine	paragrahvid 395 - 397 tunnistatakse kehtetuks	0	0	0	3,6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Alates 2003-st aastast registreeritud kokku 2 kuritegu (2010. ja 2011. aastal). Väärteokoosseis jääb. Mõju kuritegude arvule väike.
§ 397	Ebaseaduslik investeerimine	paragrahvid 395 - 397 tunnistatakse kehtetuks	0	0	0	3	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Alates 2003. aastast ei ole kordagi registreeritud. Mõju kuritegude arvule puudub.
§ 398	Siseteabe väärkasutamine	paragrahv 398 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „(1) Siseteabe väärkasutamise eest - karistatakse rahatrahviga kuni kolmsada trahviühikut. (2) Sama teo eest: 1) kui sellega on saadud olulises ulatuses varalist kasu; 2) kui see on toime pandud kasutades ära ametiseisundit emitendis, väärtpaberituru kutselises osalises või selle konsolideerimisgrupis, samuti investeerimissoovituse koostajana või levitajana või 3) grupi poolt – karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega. (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, - karistatakse rahatrahviga kuni 5000 eurot. (4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, - karistatakse rahalise karistusega. (5) Kohus kohaldab käesolevas paragrahvis sätestatud kuriteo eest kuriteoga saadud vara laiendatud konfiskeerimist vastavalt käesoleva seadustiku §-s 832 sätestatule.“;	0	0	0	3,5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. VPTS § 237-41 alusel ÕSA andmete väärtegused registreeritud vahemikus 2011-2012 ei ole. Väärteokoosseis tuuakse karistusseadustikku. Oluline mõju kuritegude arvule puudub, sest registreeritud kuritegude arv on olnud kõikidel aastatel madal.
§ 398 ¹	Turumanipulatsioon	224) paragrahv 398 ¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „§ 398 ¹ . Turumanipulatsioon (1) Turumanipulatsiooni eest – karistatakse rahatrahviga kuni kolmsada trahviühikut. (2) Sama teo eest kui see on toime pandud 1) emitendi juhi või tema lähedase, või emitendi konsolideerimisgrupi töötaja, väärtpaberituru kutselise osalise või selle konsolideerimisgrupi töötaja või investeerimissoovituse koostaja või levitaja poolt, kui see tõi kaasa olulise kahju; 2) grupi poolt – karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega. (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, - karistatakse rahatrahviga kuni 5000 eurot. (4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, - karistatakse rahalise karistusega. (4) Kohus kohaldab käesolevas paragrahvis sätestatud kuriteo eest kuriteoga saadud vara laiendatud konfiskeerimist vastavalt käesoleva seadustiku §-s 832 sätestatule.“;	0	0	0	3,5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandub väärteokoosseis VPTSist. VPTS § 237-43 alusel ÕSA andmete väärtegused registreeritud vahemikus 2011-2012 ei ole. Väärteokoosseis tuuakse karistusseadustikku. Oluline mõju kuritegude arvule puudub, sest kuritegusid registreeritud vaid 2009. aastal (2).
§ 399	Turgu valitseva ettevõtja seisundi kuritarvitamine	paragrahvid 399, 401 ja 402 tunnistatakse kehtetuks;	0	0	0	2	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kuna nimetatud kuritegusid pole alates 2006. aastast registreeritud, ei avalda nende kehtetuks tunnistamine mõju kuritegude arvule ega ka menetlusressursile.
§ 400	Konkurentsi kahjustav kokkulepe, otsus ja kooskõlastatud tegevus		14	14	14	0	
§ 401	Koondumisest teatamata jätmine, koondumise jõustamine koondumiseks loa puudumisel	paragrahvid 399, 401 ja 402 tunnistatakse kehtetuks;	0	0	0	2	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kuna nimetatud kuritegusid pole alates 2006. aastast registreeritud, ei avalda nende kehtetuks tunnistamine mõju kuritegude arvule ega ka menetlusressursile.

§ 402	Eri- ja ainuõigust ja olulist vahendit omava ettevõtja kohustuste rikkumine	paragrahvid 399, 401 ja 402 tunnistatakse kehtetuks;	0	0	0	2	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kuna nimetatud kuritegusid pole alates 2006. aastast registreeritud, ei avalda nende kehtetuks tunnistamine mõju kuritegude arvule ega ka menetlusressursile.
§ 402 ¹	Erakonna majandustegevusele ja varale kehtestatud piirangute rikkumine		3	3	1	0	
§ 402 ³		§ 402-3. Altkäemaksu võtmine erasektoris (1) Eraõigusliku isiku huvides majandustegevuses tegutsemiseks pädeva isiku, samuti vahekohtuniku poolt talle või kolmandale isikule vara või muu soodustuse nõudmise, lubamisega nõustumise või vastuvõtmise eest vastutasuna tema pädevuse kuritarvitamise eest – karistatakse rahalise karistusega või kuni viieaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.“	0	0	6	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõningane mõju. Sihtrühm:mõningane mõju. Kuritegude arv võib muutuda tulenevalt eelnõu muudatusest.Mõjutab kuritegude arvu tulevikus, mil politsei pöörab senisest suuremat tähelepanu erasektori korruptsiooni menetlemisele. Prognosis on võetud ametialastest altkäemaksudest 10%. Eelnõu muudatus ise menetlusressursi ei mõjuta, küll aga on menetlusressurs nimetatud kuritegude registreerimise eelduseks.
§ 402 ⁴		§ 402-4. Altkäemaksu andmine erasektoris (1) Altkäemaksu lubamise või andmise eest erasektoris – karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.“;	0	0	0	4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõningane mõju. Sihtrühm:mõningane mõju. Kuritegude arv võib muutuda tulenevalt eelnõu muudatusest.Mõjutab kuritegude arvu tulevikus, mil politsei pöörab senisest suuremat tähelepanu erasektori korruptsiooni menetlemisele. Prognosis on võetud ametialastest altkäemaksudest 10%. Eelnõu muudatus ise menetlusressursi ei mõjuta, küll aga on menetlusressurs nimetatud kuritegude registreerimise eelduseks.
	22. pkt. Üldohtlikud süüteod		326	334	365		Käesoleva peatüki muudatuste tulemusena paraneb õigusselgus, mõjud turvalisusele ning õiguskaitsetegevusele on vähesed, kuna enamikul juhtudel on tegu kas sanktsioonide täpsustamise või tegude kvalifitseerimise seisukohast ümberpaigutamisega seaduses. Eelnõus lähtutakse eeldusest, et juriidilise isiku vastutus on võimalik praktiliselt iga süüteo puhul. Seetõttu on lisatud vastav sätte nendesse paragrahvidesse, kus see kehtivas seaduses puudub. Nendes kuritegudes on seni rakendatud vaid füüsilise isiku vastutust. Mõningal määral võib kuritegude arv küll kasvada, sest juriidilise isiku poolt toime pandud kuritegu registreeritakse eraldi kuriteona nii füüsilise kui ka juriidilise isiku poolt. Süüteokoosseisudes, millesse juriidilise isiku vastutus lisatakse, ei ole võimalike registreeritavate juhtumite arvu kasv eelduslikult suur, sest juriidilistele isikutele omasemates kuritegudes on vastutus juba varem olemas olnud (nt maksukuriteod). Juhtumite arvu pole võimalik arviliselt prognoosida ning seda muudatust pole prognoosis arvestatud.
§ 403	Üldohtlik mürgitamine		0	0	0	0	
§ 404	Süütamine		47	47	47	0	
§ 405	Plahvatusete tekitamine	paragrahvi 405 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses: „(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1, 2 või 3 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.“;	1	1	1	4; 5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandus juriidilise isiku sanktsioon. Väga harva registreeritud kuritegu, mõju kuritegude arvukusele tõenäoliselt puudub.
§ 406	Elutähtsa süsteemi häirimine ja kahjustamine	Lõige üks muudeti ning lisati sõna "teadva" järgmises sõnastuses: "(1) Energia-, side-, signaalsüsteemi-, veevarustus- või kanalisatsioonisüsteemi, liikluskorralduse või muu elutähtsa süsteemi ehitise või seadme teadva rikkumise või hävitamise eest, kui sellega on põhjustatud oht elutähtsa süsteemi normaalsele toimimisele, – karistatakse rahalise karistusega.“	2	2	2	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: vähene mõju. Muudatus kitsendab veidi sihtrühma.
§ 407	Elutähtsa rajatise kahjustamine		0	0	0	0	
§ 408	Elule ja tervisele ohtliku ehitise ehitamine		1	1	1	0	
§ 409	Tehnilise normi nõuetele mittevastava toote valmistamine, töötlemine ja turustamine		0	0	0	0	
§ 410	Raadiohäire tekitamine ning vale ja eksitava teate saatmine		0	0	0	0	

§ 411	Ebaseaduslik kiirgustegevus	paragrahvi 411 täiendatakse lõikega 11 järgmises sõnastuses: (11) Sama teo eest, kui sellega on põhjustatud oht inimese elule või tervisele või olulise kahju oht vee, pinnase või välisõhu kvaliteedile, looma- või taimerigi isendile – karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega.	0	0	0	4; 6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Sanktsiooni tõstetakse oluliselt.
§ 412	Kiirgusallika käitlemise nõuete rikkumine	paragrahvi § 412 lõike 1 dispoitsioonis asendatakse sõnad „paljude inimeste“ sõnaga „inimese“ ja sõnad „taimeliikide isenditele“ sõnadega „taimeliigi isendile.“;	0	0	0	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Kuritegude arv ei muutu tulenevalt eelnõu muudatusest, tegemist lingvistilise muudatusega.
§ 414	Lõhkeaine ebaseaduslik käitlemine	lõikes üks muudeti sõnastust ning lisandus "või 2" järgmises sõnastuses: "(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega." Kaotati lõige 4	37	37	37	5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Juriidilise isiku sanktsioonide kaks lõiku ühendati.
§ 415	Lõhkeseadeldise ja selle olulise osa ebaseaduslik käitlemine	Lõikest kaks eemaldati viide juriidilise isiku sundlõpetamisele ning kehtib järgmises sõnastuses: "(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega või sundlõpetamisega."	23	23	23	4; 5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub.
§ 416	Lõhkematerjali käitlemise nõuete rikkumine		1	1	1	0	
§ 418	Tulirelva, selle olulise osa ja laskemoona ebaseaduslik käitlemine	paragrahvide 418 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;	159	156	187	2; 4; 6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Seni § 392 alusel registreeritud 161 kuriteost ca vähemalt 31 kuritegu oli seotud relva, relva osa, laskemoona, lõhkeseadeldise või tsiviilkaibes keelatud muude relvadega (teleskoopnui ja elektrišokirelv). Kõik neist ei olnud seotud tulirelvade käitlemisega, kuid üldistatult võib hinnata kuritegude arvu kasvu § 392 arvel kuni 31 kuriteo võrra.
§ 418 ¹	Tsiviilkaibes keelatud tulirelva, selle olulise osa ja laskemoona ebaseaduslik käitlemine	paragrahvide 418-1 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks; Lõikest 4 eemaldati viide juriidilise isiku sundlõpetamisele ning kehtib järgmises sõnastuses: "(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega või sundlõpetamisega."	31	26	26	2; 4; 6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Sanktsioon vähenes - enam ei saa juriidilist isikut kuriteo toime panemise järgselt sundlõpetada. Lisaks kaotati erisanktsioon kuritegeliku ühendusele, mis oli tavalisest karmim.
§ 419	Tulirelva lohakas hoidmine	Lisandus lõige 2, mis käsitleb juriidilise isiku sanktsioone.	1	1	1	1; 4	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Lisandus juriidilise isiku sanktsioon. Väga harva registreeritud kuritegu, mõju kuritegude arvukusele tõenäoliselt puudub.
§ 420	Tulirelva helisummuti, laser- ja õõsühiku ebaseaduslik käitlemine		23	23	23	0	
§ 421-1	Strateegilise kauba ebaseaduslik vedu või teenuse osutamine	(1) Strateegilise kauba veo või strateegilise kaubaga seotud teenuse osutamise eest ilma nõutava kehtiva eriloa, selle kasutamise õiguse, sertifitseeringu või registreeringuta ning strateegilise kauba edasiandmise eest eriloas märgitud erinevale isikule või erinevaks lõppkasutuseks – karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega. (2) Sama teo eest: 1) grupi poolt või 2) kui see on toime pandud vähemalt teist korda – karistatakse kahe- kuni kümneaastase vangistusega. (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega. (4) Kohus võib kohaldada käesolevas paragrahvis sätestatud süüteo toimepanemise vahetuks objektiks olnud aine või eseme konfiskeerimist vastavalt käesoleva seadustiku §-s 83 sätestatule. (5) Kohus kohaldab käesolevas paragrahvis sätestatud kuriteo eest kuriteoga saadud vara laiendatud konfiskeerimist vastavalt käesoleva seadustiku §-s 83 ² sätestatule.	0	11	11	1; 6	Turvalisus: vähene mõju. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: keskmine mõju. Seni § 392 alusel registreeritud 161 kuriteost ca 117 kuritegu olid seotud narkoaine või psühhotropsete ravimite (114) või muude ravimitega (3). Ülejäänud juhtudel oli tegu muude kaupadega (nt teleskoopnuiad, akud, relva osad, padrunid vms). Samas registreeriti 2 kuritegu, mis puudutas sigarette (-2). Võimalik, et kõikide ülejäänud kuritegude puhul ei oleks ka edaspidi tegu strateegilise kaubaga. Vähemalt 31 kuritegu oli seotud relva, relva osa, laskemoona, lõhkeseadeldise või tsiviilkaibes keelatud muude relvadega (teleskoopnui ja elektrišokirelv). Eelduslikult võib kuritegude arv taanduda seega hinnanguliselt 10 kuriteoni (161-117-31-2), kuid see eeldab seletuskirjas täpsustamist, missugused esemed jäävad strateegilise kauba alla. Eelnõul on mõju riigi julgeolekule ja välissuhetele, kuna strateegilise kauba, eriti aga sõjalise lõppkasutusega või massihävitusrelvadega seotud kauba piiriülene liikumine võib ohustada Eesti ja rahvusvahelise julgeolekut. Arvestades, et need rikkumised on otseselt seotud riigi avaliku korra ja julgeoleku küsimustega ning rahvusvahelise julgeolekuga laiemalt, on vajalik tagada, et iga nõude rikkumise eest oleks ette nähtud ka proportsionaalne karistus.

§ 4212	Keelatud strateegilise kauba vedu või teenuse osutamine	(1) Keelatud strateegilise kauba veo või keelatud strateegilise kaubaga seotud teenuse osutamise eest – karistatakse kolme kuni kaheteistaastase vangistusega. (2) Sama teo eest: 1) grupi poolt või 2) kui see on toime pandud vähemalt teist korda – karistatakse viie kuni kahekümneaastase vangistusega. (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega. (4) Kohus konfiskeerib käesolevas paragrahvis sätestatud süüteo toimepanemise vahetuks objektiks olnud aine või eseme vastavalt käesoleva seaduse §-s 83 sätestatule. (5) Kohus kohaldab käesolevas paragrahvis sätestatud kuriteo eest kuriteoga saadud vara laiendatud konfiskeerimist vastavalt käesoleva seadustiku §-s 832 sätestatule.“;	0	5	5	1; 6	Turvalisus: vähene mõju. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: keskmine mõju. Lisandunud paragrahv. Kuritegude arv kasvab, kuna 392 alusel on tõenäoliselt registreeritud ka antud paragrahvi alla kuuluma hakkavaid kuritegusid. Kuna kuriteod liiguvad ühe paragrahvi alt teise alla, ei tohiks mõju õiguskaitsetegevusele olla.
	23. ptk. Liiklussüüteo		3713	3710	3710		Vähese mõjuga muudatused, kuritegude arvu langus on prognoositav 3 võrra § 426 tõttu. Eelnõus lähtutakse eeldusest, et juriidilise isiku vastutus on võimalik praktiliselt iga süüteo puhul. Seetõttu on lisatud vastav sätte nendes paragrahvides, kus see kehtivas seaduses puudub. Nendes kuritegudes on seni rakendatud vaid füüsilise isiku vastutust. Mõningal määral võib kuritegude arv küll kasvada, sest juriidilise isiku poolt toime pandud kuritegu registreeritakse eraldi kuriteona nii füüsilise kui ka juriidilise isiku poolt. Süüteoüksuste, millesse juriidilise isiku vastutus lisatakse, ei ole võimalike registreeritavate juhtumite arvu kasv eelduslikult suur, sest juriidilistele isikutele omasemates kuritegudes on vastutus juba varem olemas olnud (nt maksukuriteod). Juhtumite arvu pole võimalik arviliselt prognoosida ning seda muudatust pole prognoosis arvestatud.
§ 422	Sõidukijuhi poolt liiklusnõuete ja sõiduki käitlusnõuete rikkumine		91	91	91	0	
§ 423	Sõidukijuhi poolt liiklusnõuete ja sõiduki käitlusnõuete rikkumine ettevaatamusest		82	82	82	0	
§ 424	Mootorsõiduki, maastikusõiduki ja trammi juhtimine joobeseisundis		3535	3536	3536	5	Eeldades 424-1 nihkumist siia: kasv +1.
§ 424 ¹	Mootorsõiduki, maastikusõiduki ja trammi juhtimine joobeseisundis ettevaatamusest	paragrahv 424 ¹ tunnistatakse kehtetuks	1	0	0	2	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Alates 2009. aastast registreeritud üks juhtum, edaspidi registreeritakse kõik joobes sõidukijuhtimise kuriteod § 424 alusel. Sätte tühistamisel mõju kuritegude arvule puudub.
§ 425	Liiklusohutusnõuete ja sõiduki käitlusnõuete rikkumine	paragrahv 425 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: "(1) Raudtee-, vee-, õhu- või teeliikluse korraldamise eest vastutava isiku poolt liiklusohutusnõuete või sõiduki käitlusnõuete eiramise eest, kui sellega on põhjustatud oht inimese elule, tervisele, varale või keskkonnale, – karistatakse rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui sellega on ettevaatamusest: 1) põhjustatud inimese surm; 2) tekitatud inimesele tervisekahjustus või 3) tekitatud suur kahju, – karistatakse kuni viieaastase vangistusega. (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega."	1	1	1	4,5	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsetegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub. Karistusi kergendatakse. Edaspidi kvalifitseeritakse raske tagajärje põhjustamisel sel alusel vaid ettevaatamusest toime pandud tegu. Harvaesinev kuritegu, seega muudatus ei avalda mõju kuritegude arvule. Lisatakse sätte juriidilise isiku vastutusest.

§ 426	Alarmsõiduki tähistuse ebaseaduslik kasutamine	paragrahv 426 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: "(1) Mootorsõidukile alarmsõidukil olevaga sarnase värviskeemi ebaseadusliku pealekandmise või erisignaalseadme ebaseadusliku paigutamise eest või sellisel tähistatud mootorsõiduki kasutamise või juhtimise eest – karistatakse rahatrahviga kuni kolmsada trahviühikut või arestiga. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – Karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot."	3	0	0	3	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: vähene mõju. Sihtrühm: vähene mõju. Muudetakse väärtteks, kusjuures lisatakse sätte juriidilise isiku väärtteovastutusest. Aastas registreeritud keskmiselt 3 (maksimaalselt 9) kuritegu, seega mõju kuritegude arvule ja menetlusressursile väike.
§ 427	Rahvusvahelise õhusõidu eeskirjade rikkumine	paragrahv 427 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: "(1) Loata Eesti Vabariigi õhuruumi sisselendamise või sellest väljalendamise eest, loas tähendatud marsruudist, õhuvärvast või lennukõrgusest mittekinnipidamise, samuti rahvusvahelise õhusõidu nõuete muu rikkumise eest, kui sellega põhjustati oht inimese elule ja tervisele – karistatakse rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega."	0	0	0	1,6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: vähene mõju. Registreeritud 10 aasta jooksul kolm juhtumit (nt lennuplaani esitamata jätmine). Kriminalseeriva tunnusenena lisatakse ohu põhjustamine inimese elule ja tervisele, millest tulenevalt kuriteona registreeritavate juhtumite arv eeldatavalt väheneb. Lisatakse sätte juriidilise isiku vastutusest. Muudatused ei avalda arvestatavat mõju kuritegude arvule.
§ 428	Reisija poolt kergesti süttiva ja sööbiva aine vedu õhusõidukis	paragrahv 428 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: "§ 428. Lennuohutust kahjustava aine vedu õhusõidukis Lennuohutust kahjustava eseme või aine ebaseadusliku toimetamise eest lennukisse, kui puudub käesoleva seadustiku §-s 112 sätestatud süüteo koosseis – karistatakse rahalise karistusega."	0	0	0	1,6	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: vähene mõju. Seni pole kordagi registreeritud. Paragrahviga hõimatavate juhtumite ring laieneb, kuid pole tõenäoline juhtumite märgatav lisandumine. Muudatus ei avalda mõju kuritegude arvule.
§ 429	Laevade kokkupõrkel teise laeva päästmiseks abinõude tarvitusele võtmata jätmine		0	0	0	0	
§ 430	Rongi omavoliline ilma vajaduseta peatamine	paragrahv 430 tunnistatakse kehtetuks.	0	0	0	2	Turvalisus: mõju puudub. Õiguskaitsse tegevus: mõju puudub. Sihtrühm: mõju puudub.
	24. ptk. Kaitseteenistusalased süüteod		9	9	9		Muudatusi ei ole.
§ 432	Keeldumine käsu täitmisest		0	0	0	0	
§ 433	Käsu täitmata jätmine		0	0	0	0	
§ 434	Tegevteenistuses oleva isiku ähvardamine		0	0	0	0	
§ 435	Vägivald tegevteenistuses oleva isiku suhtes		0	0	0	0	
§ 436	Omavoliline lahkumine väeosast ja muust teenistuskohast		6	6	6	0	
§ 437	Omavoliline lahkumine väeosast ja muust teenistuskohast teenistusrelvaga		0	0	0	0	

§ 438	Väeosa ja muu teenistuskoha omavoliline mahajätmine lahinguolukorras		0	0	0	0	
§ 439	Väejooks		0	0	0	0	
§ 440	Kaitseteenistusest kõrvalehoidumine		0	0	0	0	
§ 441	Masinate juhtimise ja käitusnõuete rikkumine		0	0	0	0	
§ 442	Lendude ja nendeks ettevalmistamise nõuete rikkumine		0	0	0	0	
§ 443	Laevajuhtimisnõuete rikkumine		0	0	0	0	
§ 444	Sise- ja distsiplinaarmäärustiku rikkumine		0	0	0	0	
§ 445	Vale teenistusalane ettekanne		3	3	3	0	
§ 446	Võimu kuritarvitamine		0	0	0	0	
§ 447	Teenistusalane lohakas		0	0	0	0	
§ 448	Kaitsejõudude vara pillamine		0	0	0	0	
§ 449	Sõjajõudude üleandmine ja vara jätmise vaenlasele		0	0	0	0	
§ 450	Hukkuva sõjalaeva mahajätmine		0	0	0	0	

Registreetirud süüteod kokku		64265	61593	62143
Registreeritud kuriteod		40954	38694	35640
Registreeritud väärteod		23311	22899	26503